

ELNA

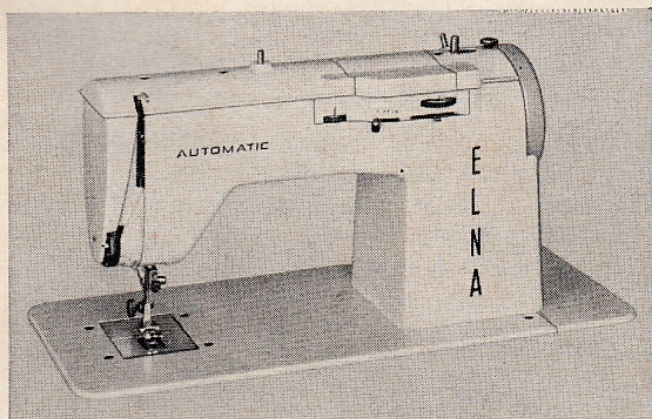
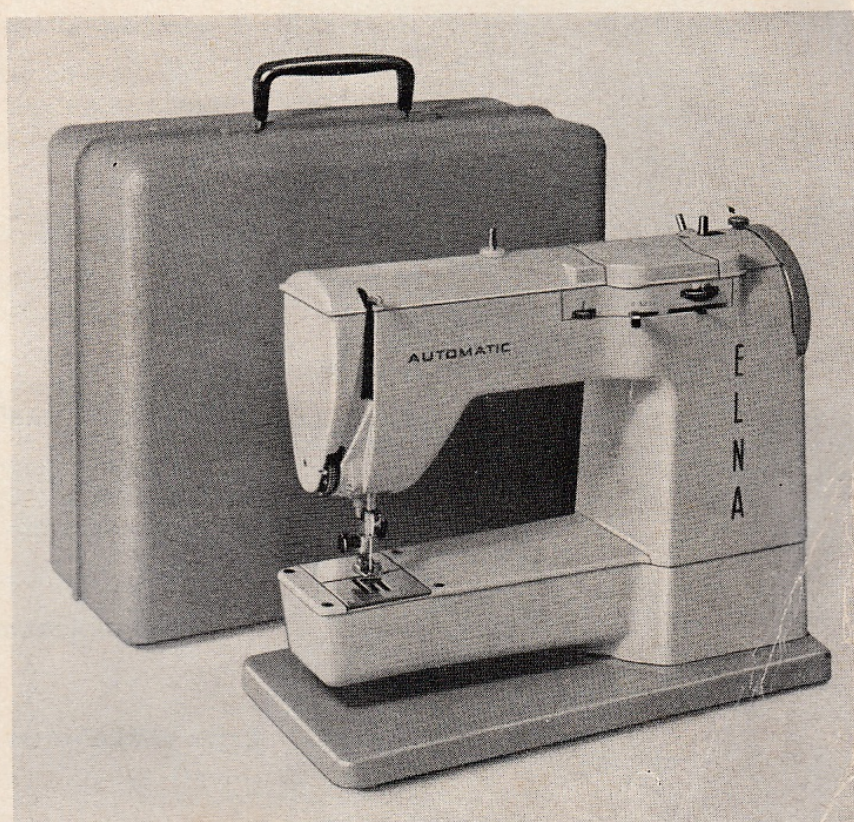

ELNA

HANDLEIDING

voor
ELNA Automatic
in koffer met vrije arm

1

2

en
ELNA Plana Automatic
voor inbouw op blok of in meubel

Belangrijke aanwijzingen

Vorbereiden van de ELNA (Blz) 3-11

- a) Om onberispelijk werk te leveren moet de machine goed onderhouden worden.
- b) Ook de beste naaimachine zal niet voldoen, indien slechte naalden worden gebruikt. Kies daarom naalden van eerste kwaliteit, Europees systeem 705 of Amerikaans systeem 15×1.
- c) Draad en naald moeten overeenkomen met het soort werk, dat U wenst te maken.
- d) Laat nooit de machine lopen, wanneer de draad in de naald is aangebracht, zonder dat het naaiwerk zich onder de voet bevindt.

Gewone rechte-naad - Afstellingen 12-13

Volgt U nauwkeurig de aanwijzingen bij het aanbrengen van de draad en het instellen van de machine.

Automatisch naaien - Afstellingen 14-15

Maakt U zich eerst geheel vertrouwd met eenvoudige werkzaamheden en probeer daarna de vele andere mogelijkheden, die de ELNA U biedt.

Nuttige werkzaamheden 16-23

Extra toebehoren 24-26

Storingen 27

- a) Voordat U probeert een storing op te heffen, raden wij U aan eerst onze aanwijzingen te lezen.
- b) Wij adviseren U, steeds gebruik te maken van onze ELNA-Service, welke altijd te Uwer beschikking staat. Wendt U zich uitsluitend tot ons geschoold personeel, daar anders de garantie vervalt.

Tabel voor het klaarmaken voor de diverse werkzaamheden. 28

Vorbereiding van de ELNA

Openen van de koffer en uitpakken van de machine

Met een schroevendraaier de 4 bevestigingsschroeven (fig. 3) die zich in de bodem van de koffer bevinden, losdraaien om de machine uit de koffer te kunnen nemen.

De zijsluiting en het sluitdeksel openen volgens fig. 4.

Draaibare kofferhelft volgens fig. 5 wegnemen.

Hierna machine, snoer, kniekontakt of voetpedaal en gereedschapsdoosje er uitnemen

Het aanschuiven van de werktafel

De afneembare helft van de koffer als werktafel volgens fig. 6 aanschuiven.

Sluiten van de koffer.

In omgekeerde volgorde werken. De vaste kofferhelft met de linker- en de draaibare helft met de rechterhand in de opening voor de vrije arm houden.

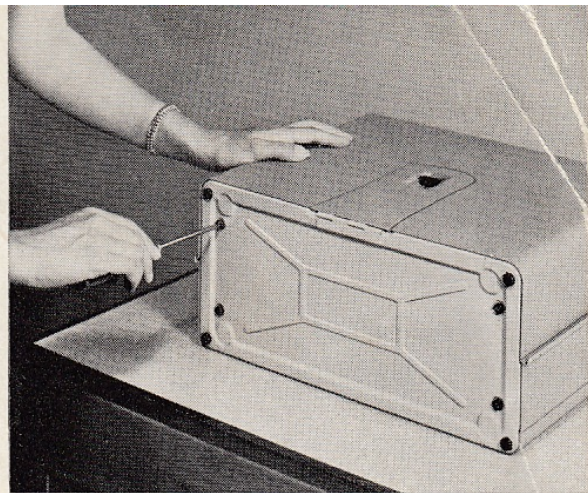
Deze aanwijzingen gelden niet voor de vlakke machines zonder koffer.

Toebehoren

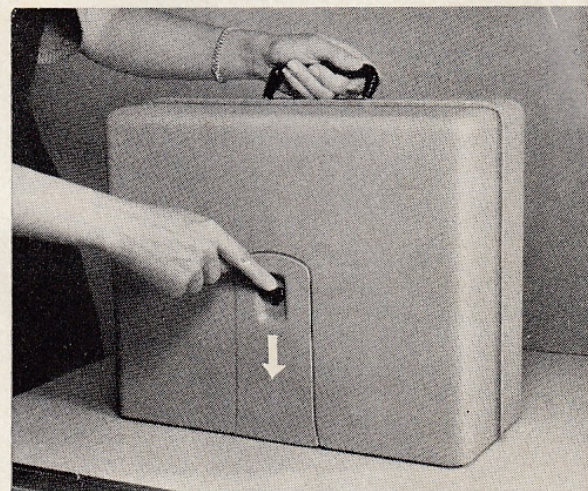
Inhoud van het gereedschapsdoosje:

1 naaivoet (reeds op de machine bevestigd)	3 spoelen
1 stopvoet	1 assortiment van 5 naalden
1 stopplaatje	12 enkele « Elna-discs »
1 zoomvoet 4 mm	De « Elna-disc » 03 bevindt zich reeds in de Elnagraaf
1 kordonvoet	1 grote schroevendraaier
1 knoopsgatenvoet	1 kleine schroevendraaier
1 knopenvoet	1 stofkwast
1 knopenplaatje	1 oliespuitje (te vullen met ELNA-olie)
1 knoopsgaten mesje	

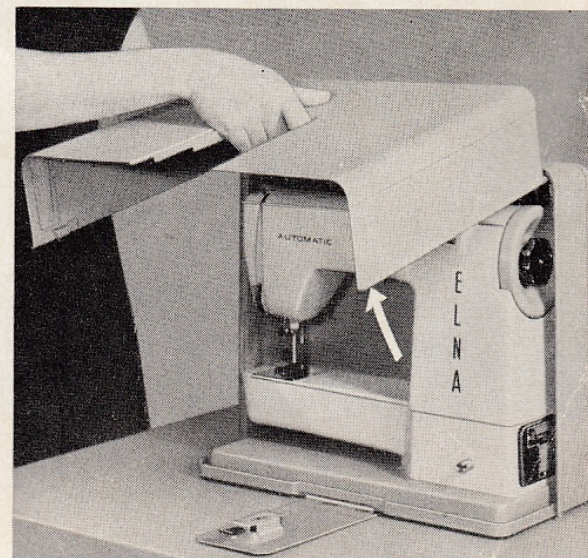
3

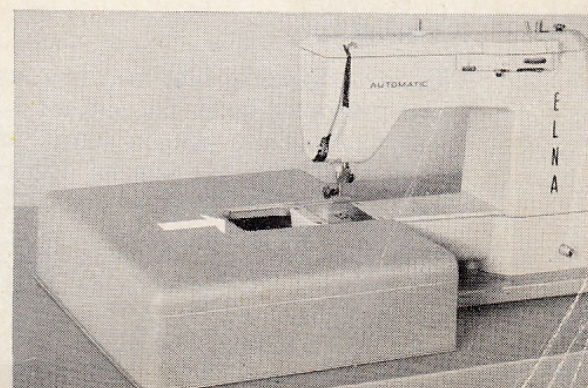
4

5

6

De elektrische uitrusting en bediening

Spanning

Overtuig U er van, dat de aangegeven **spanning** (Volt), welke zich op het aansluitingsplaatje (fig. 7) bevindt, overeenkomt met het lichtnet van Uw woning. Mocht dit niet het geval zijn, dan sluit U de machine niet aan, maar gelieve U zich direkt met de dichtstbijzijnde ELNA Service in verbinding te stellen (verlaat U zich niet op de muurstekker fig. 7).

Kniekontakt en snoer

Het kniekontakt met bajonetsluiting plaatsen (fig. 7) en het snoer aansluiten.

Voetpedaal

Voor machines met voetpedaal volgens fig. 8 inschakelen.

Bediening

Hoe meer het kniekontakt naar rechts of het voetpedaal naar beneden wordt ingedrukt, des te sneller loopt de machine.

Verlichting

Gelieve de lamp niet aan te raken, zolang de machine onder stroom staat. De stekker van te voren verwijderen. Het uitwisselen van de lamp geschiedt volgens fig. 9 en 10. Vooraf het deksel losdraaien. Bajonetsluiting: lamp indrukken, draaien en er uithalen.

stop-
kontakt

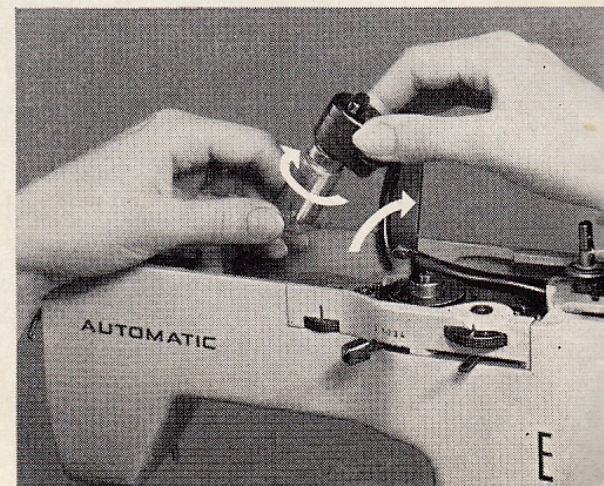
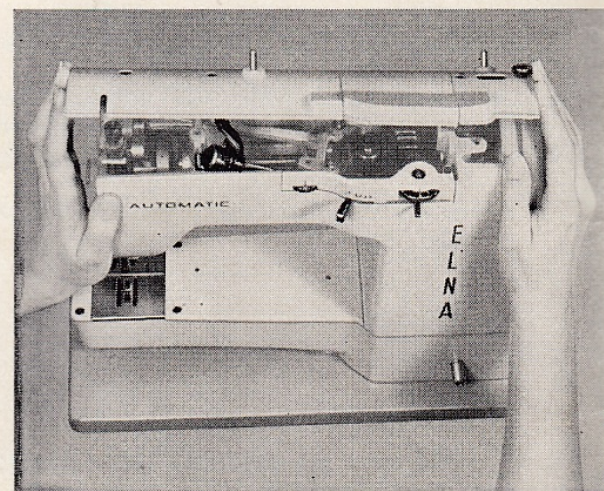
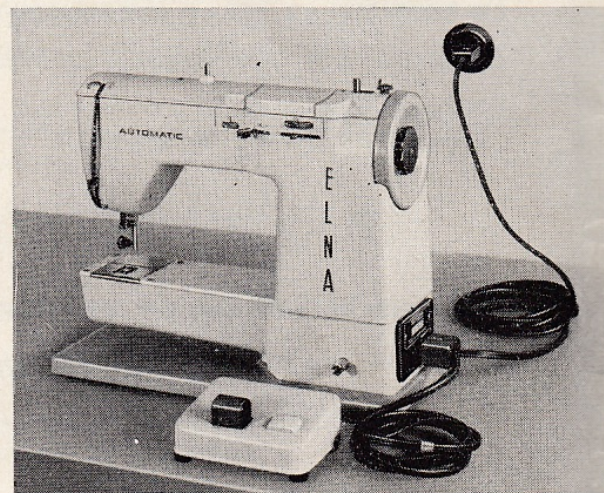
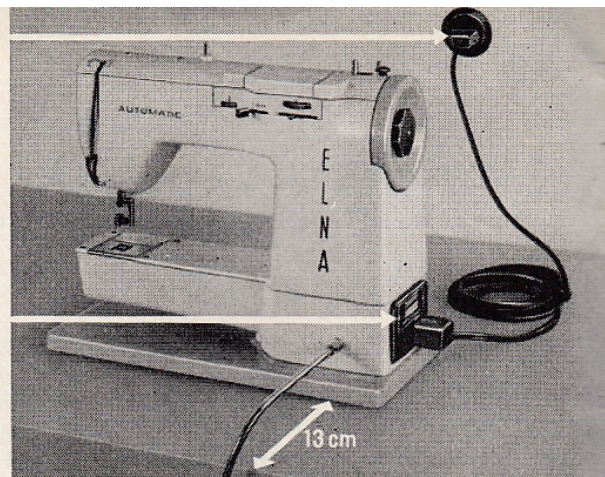
spanning
(Volt)

7

8

9

10

Onderhoud

De ELNA zal U gedurende vele jaren grote diensten bewijzen, als U zich strikt aan de onderhoudsvorschriften houdt.

Naald en voet verwijderen en de machine openen voor het smeren en schoonmaken (fig. 11-12).

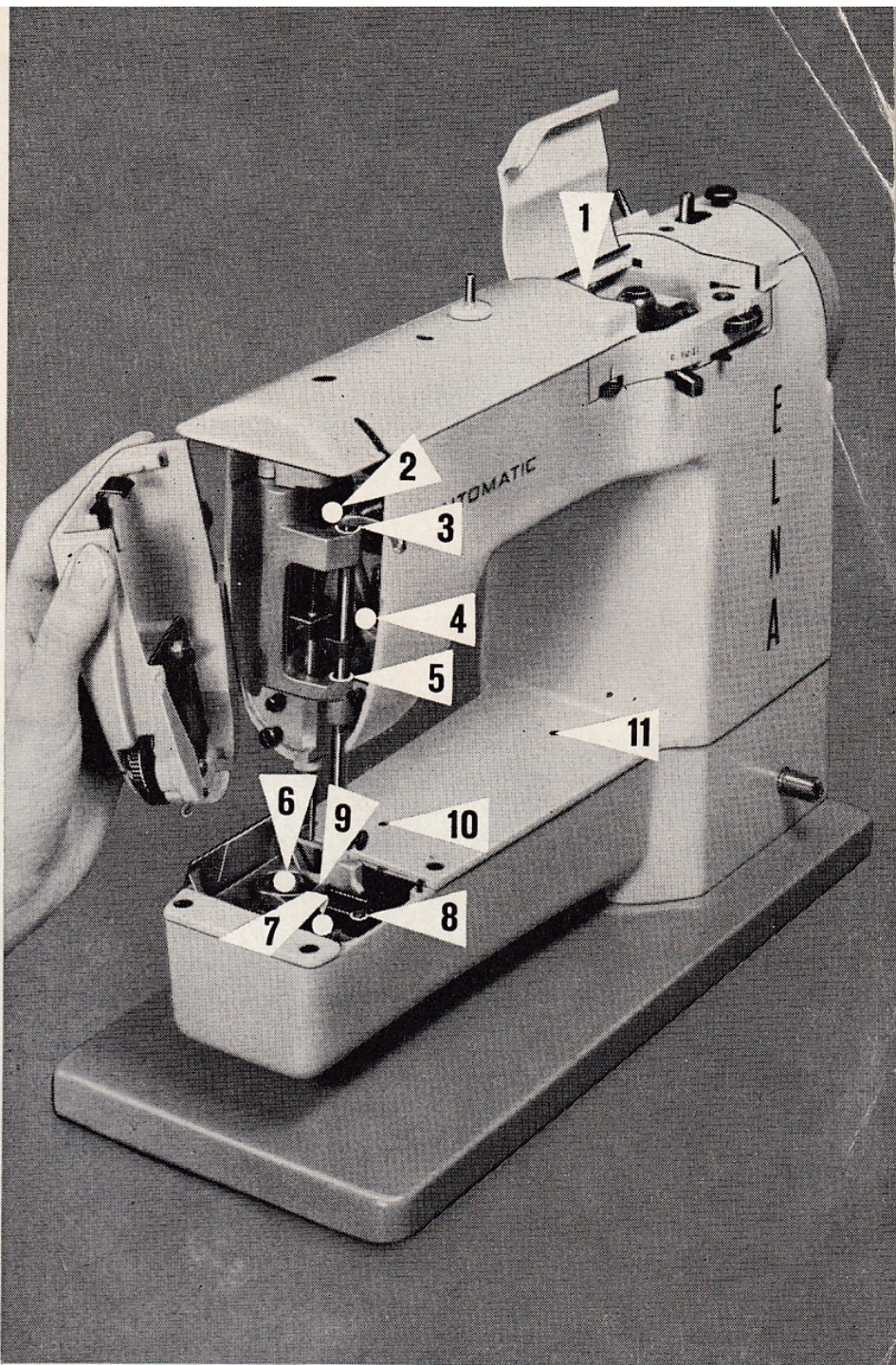
Met de stofkwast de draad- en stofresten in de grijper en transporteur verwijderen (fig. 12). Voor het reinigen van de grijper is het aan te bevelen de stofkwast van tijd tot tijd met petroleum te bevochtigen.

Het mechanisme in de kop van de machine (fig. 11) en de Elnagraaf worden op dezelfde wijze gereinigd.

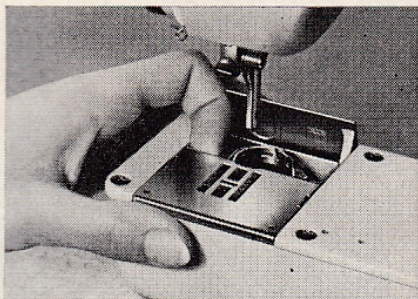
Smeren

Na het reinigen en **vóór** het gebruik van de machine steeds **één** druppel ELNA-olie per smeerpunt gebruiken (fig. 11). Uitgezonderd smeerpunt 7 (gleuf in de grijperrand) zijn alle punten rood gemerkt.

Om punt 11 te smeren moet de draadgever in zijn hoogste stand staan.

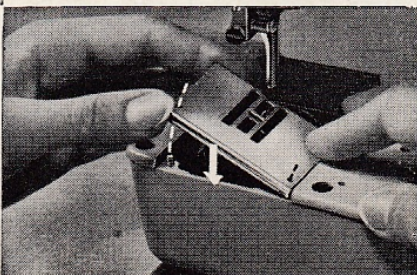

11

12

Bij ononderbroken gebruik is het aan te raden nu en dan nog een druppel olie in de grijper te geven.

Aanbrengen van de naaldplaat

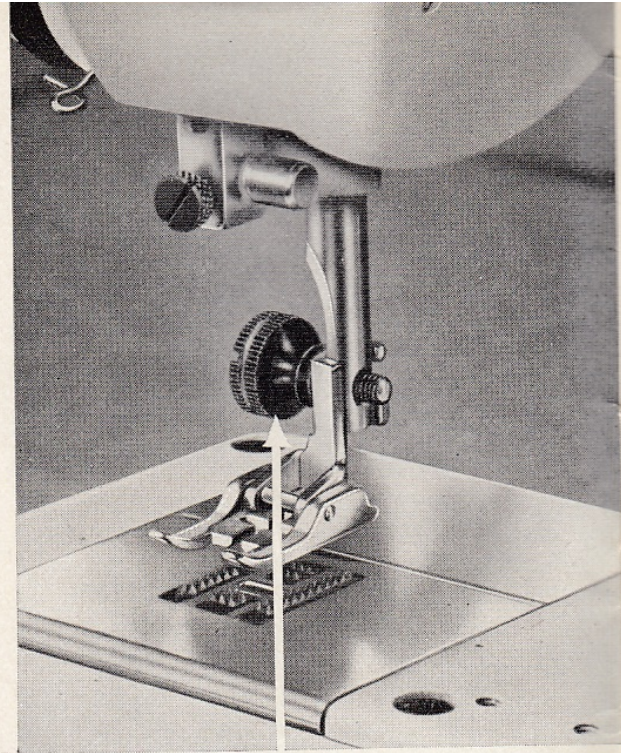
Aanbrengen van de voetjes

Naaldstang en stofdrukstang in de **hoogste** stand brengen.

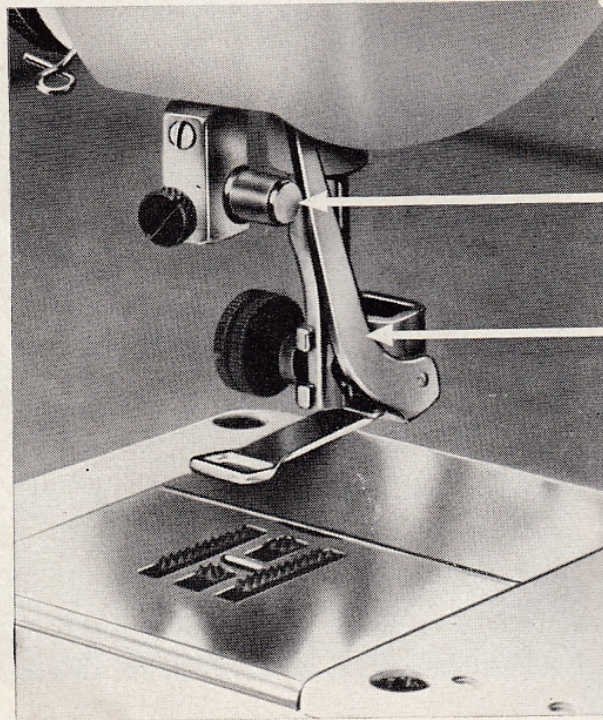
De voetjes worden **van voren** aangebracht (fig. 14). De klenschroef goed vastzetten.

Alléén de stopvoet maakt hierop een **uitzondering**: deze wordt van **achteren** geplaatst. Er op letten, dat de handle van de voet **achter** het boutje van de naaldhouder komt te zitten (fig. 15).

14

Klenschroef

Tap van de naaldhouder

Handle van het stopvoetje

15

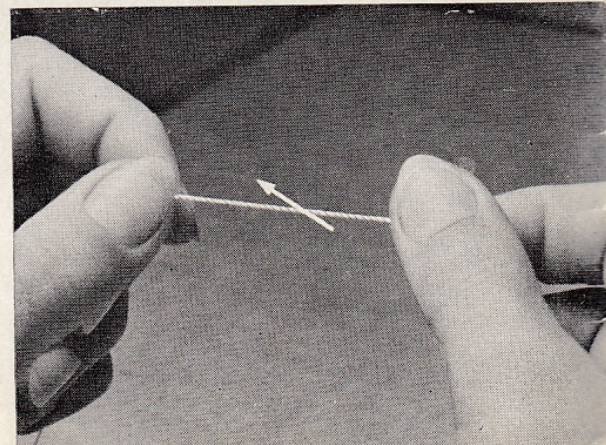
Garens

Geglanceerde garens vermijden. Zo mogelijk mat of gemercentreerd garen gebruiken.

Voor het stoppen links gedraaid garen nemen (fig. 16).

Uitgedroogd garen breekt af, verkrijgt echter zijn oorspronkelijke weerstand, wanneer men het garen een nacht bij een open venster laat liggen.

16

Naald

Eerst het garen kiezen bij de te verwerken stof en daarna de naalddikte bepalen, die bij het garen hoort.

Naalden Europ. systeem 705 Amerik. systeem 15 × 1 Nummering			Garen		Binnenlandse garen-kwaliteit	
nieuwe	oude	Amerik. systeem	katoen	zijde	katoen	zijde
60	7- 8	00	140-150	30		
70	9-10	0	100-120	24-30		
80	11-12	B	80-100	24-30		
90	13-14	1/2	60-80	20		
100	15-16	1	40-60	16-18		
110	17-18	2	30-50	10-12		

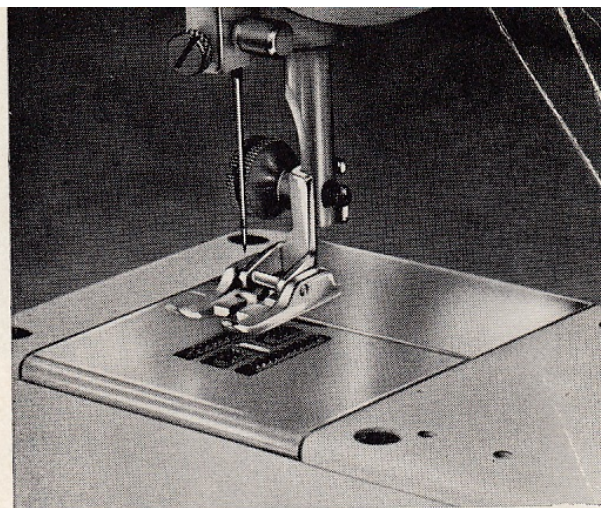
Voor de ELNA wordt het naaldsysteem 705 (Amerikaans systeem 15×1) gebruikt.

De naald met de **platte kant naar achter** (fig. 17) in de naaldhouder leiden, totdat deze aanstoot. De klem-schroef met de grote schroevendraaier vastzetten.

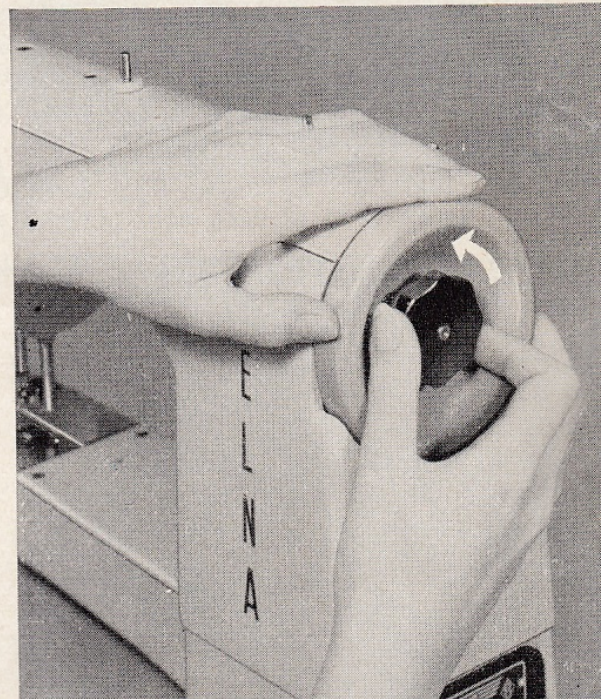
De tweelingnaalden worden op dezelfde wijze bevestigd.

Spoelen

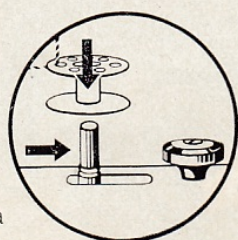
- Het vliegwiel losdraaien (fig. 18).
- Het garen door de draadgeleider voeren (fig. 19-19 a). De spoelas naar rechts drukken. De spoel met de **gaatjeskant naar boven** plaatsen en de draad door één der gaatjes van de spoel halen.
- De spoel enige keren laten draaien, daarna stoppen en de draadrest zo kort mogelijk afknippen.
- Spoelen. Met de linkerhand licht op de garenklos drukken. De volle spoel remt automatisch af.
- Het vliegwiel weer vastdraaien (schakelknop in tegen-gestelde richting van de pijl draaien fig. 18), draad afbreken, spoelas uitschakelen en spoel wegnemen.

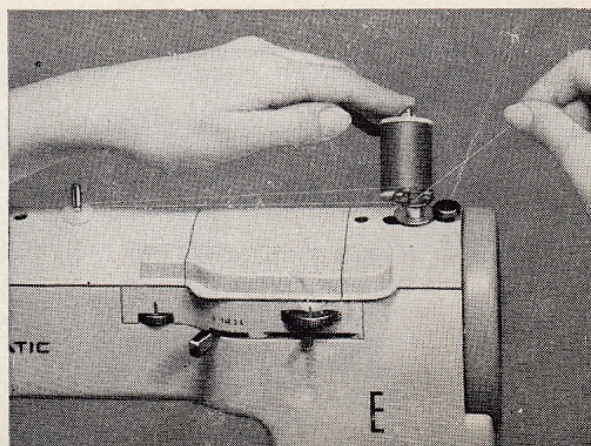
17

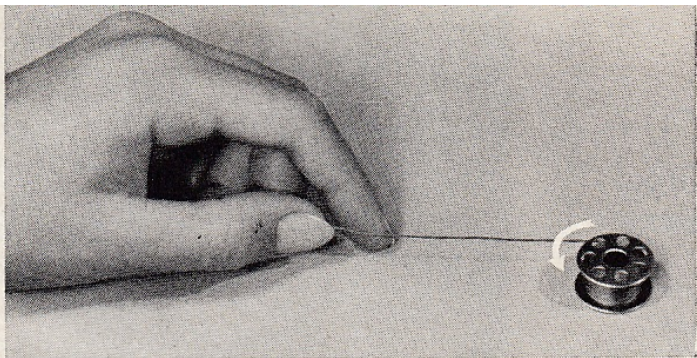
18

19 a

19

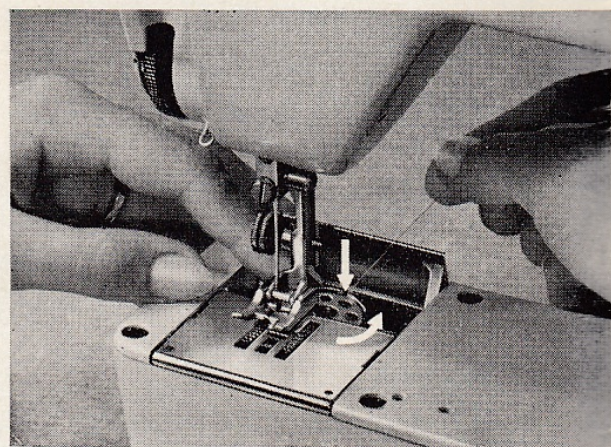

20

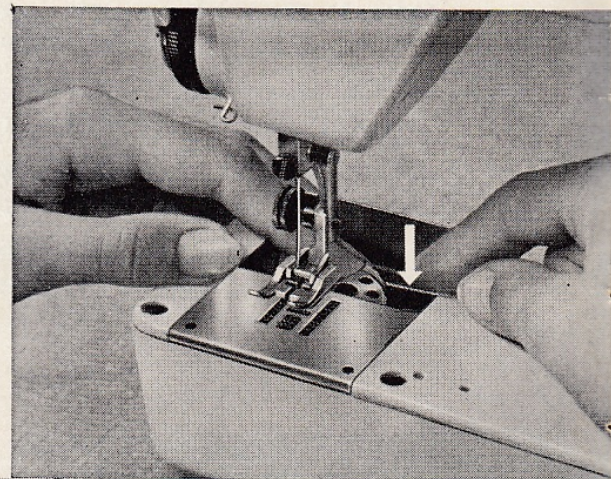
- f) Kontrolleren bij het aflopen van de draad of de spoel in de richting van de pijl (fig. 20) afrolt.

Het plaatsen van de spoel

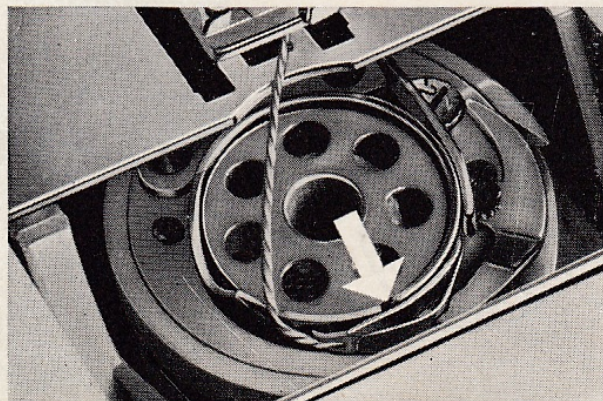
- a) De spoel met de **gaatjeskant boven** zó in de grijper plaatsen, dat de draad in de richting van de pijl (fig. 21) afloopt. Met de wijsvinger van de linkerhand de spoel vasthouden en met de rechterhand de draad door de inkeping (fig. 21) van de grijper voeren. Op de draad drukken (fig. 22) en licht naar rechts trekken, totdat deze zich onder de veer van de draadspanning vastklemt. (fig. 23).
- b) Trekt men de draad naar achteren, dan kan men controleren of deze licht geremd wordt.
- c) De draad ongeveer 15 cm. naar links laten afhangen.

21

22

23

Inspannen van de bovendraad

- a) Naaldstang en stofdrukstang in de **hoogste** stand (fig. 24).
- b) De garenklos plaatsens.
- c) De draad door de draadgeleider en bovenspanning leiden; van links naar rechts door de draadgever trekken en in de beide draadgeleiders doorvoeren.
- d) De naald **van voren naar achteren** door halen.
- e) De draad ongeveer 15 cm. naar links laten afhangen.

Kloshouder met
garenklos

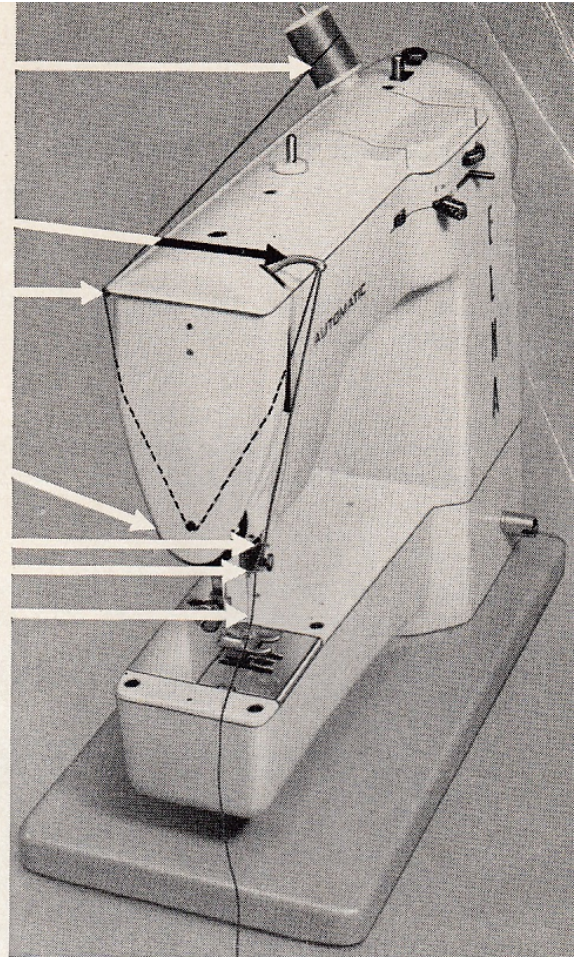
Draadgever

Draadgeleider

Bovenspanning

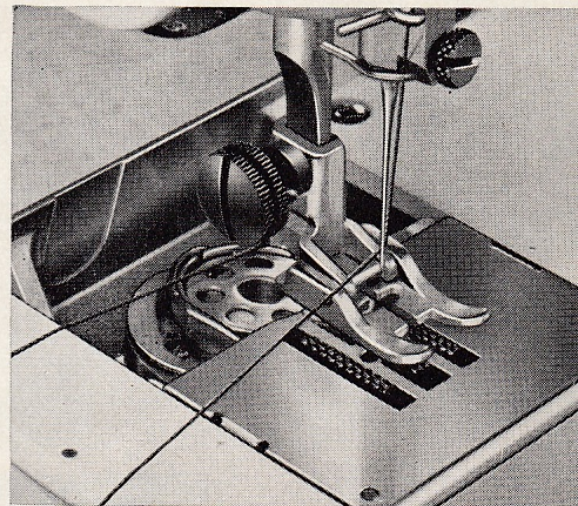
Draadgeleider

Naald

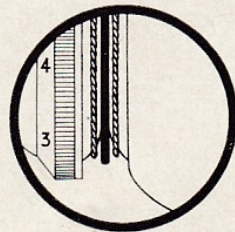

24

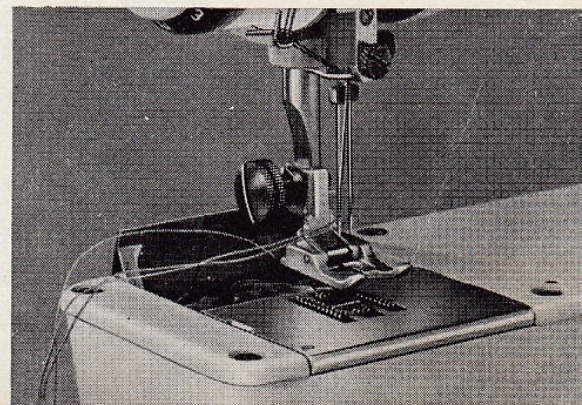
Dezelfde volgorde voor het doorhalen van de beide garens voor tweelingnaalden. Extra toebehoren, zie blz. 26. De tweede kloshouder uittrekken. Aan beide kanten van de spanningsveer van de bovenspanning (fig. 26) en ieder apart door een naald doog een draad voeren (fig. 27).

25

26

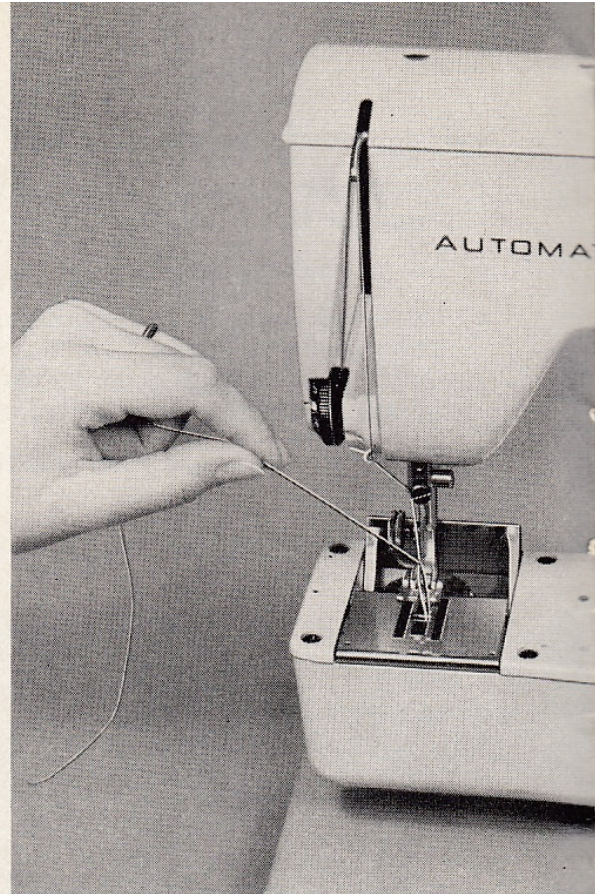

27

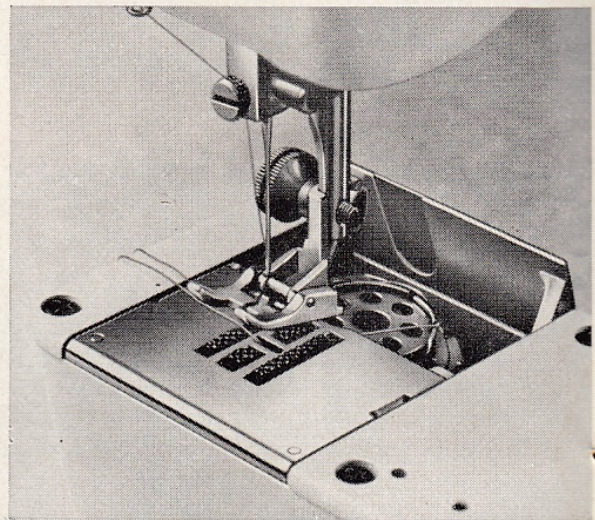
Het ophalen van de spoeldraad

- a) De bovendraad met de linkerhand vasthouden zonder er aan te trekken.
- b) Het vlieg wiel naar U toedraaien, zodat de draadgever eerst beneden en dan naar boven beweegt.
- c) Door het aantrekken van de bovendraad de spoeldraad ophalen (fig. 28) en met de hand geheel er uithalen.
- d) Zich ervan overtuigen, dat de spoeldraad dwars over de grijper loopt (fig. 29).
- e) Nu het deksel van de spoeldoos sluiten en de beide draadeinden ongeveer 15 cm. onder de voet naar achteren trekken (fig. 30).

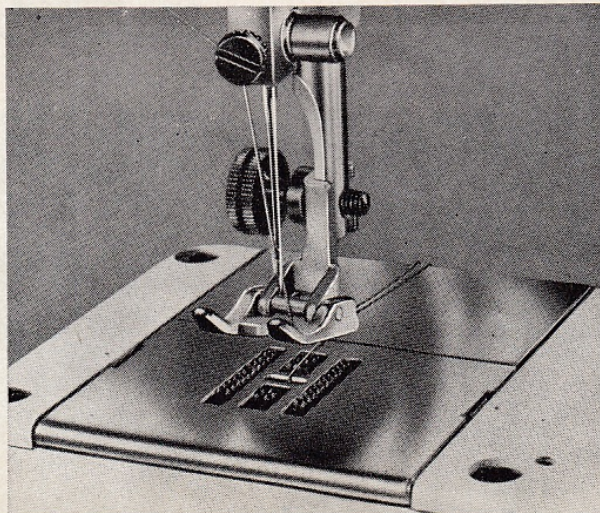
28

29

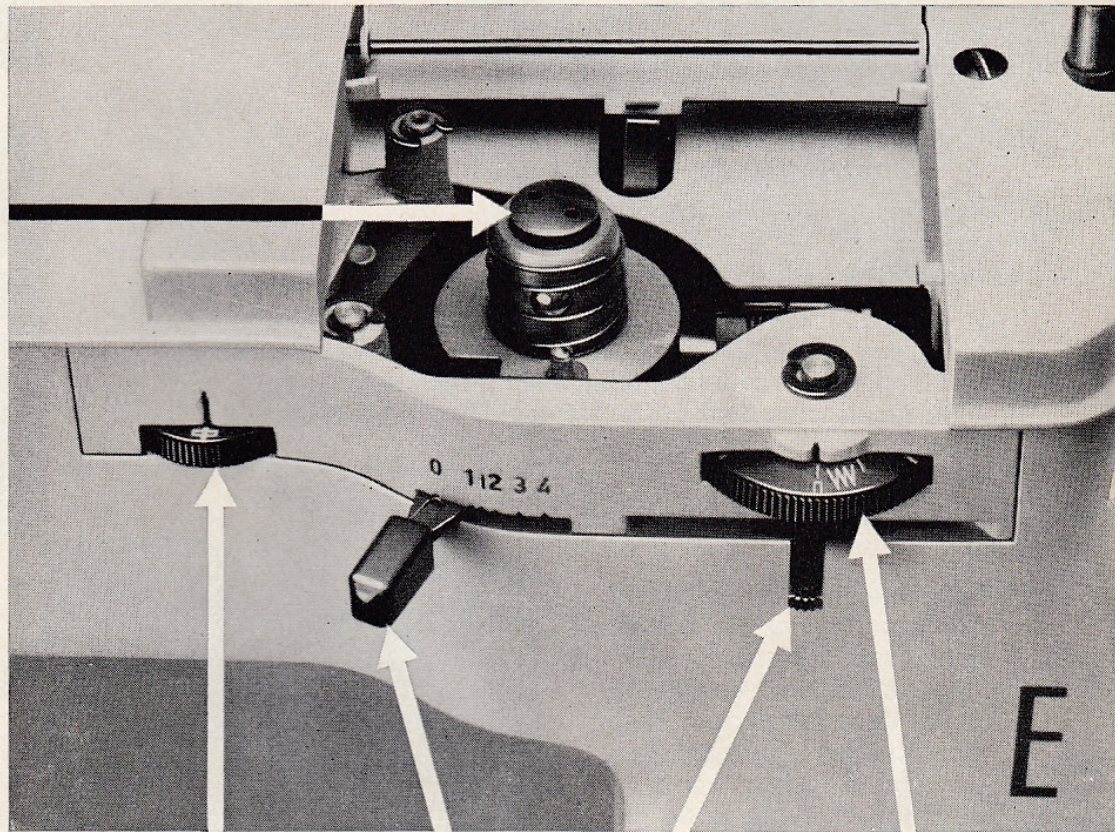
30

10

De Elnagraaf

As van de Elnagraaf, met
drukknop

31

Centreerschijf

Regelaar
steekbreedte

Handle voor
het achteruit
naaien

Schijf steek-
lengte

Gewone rechtenaad - Afstellingen

Het naaiwerk onder de naaivoet schuiven. De naad wordt als volgt verkregen:

Regelen van de druk op de voet

- Stofdrukstang naar beneden.
- In de meeste gevallen kan volstaan worden met een gemiddelde druk op de voet (zoals deze in de fabriek is afgesteld) om een onberispelijk transport te verkrijgen.**
- Voor dikke stoffen wordt de druk op de voet verhoogd door de schroef in de richting van de pijl te draaien (fig. 32).
- Voor dunne stoffen wordt de druk verminderd door de schroef in tegenovergestelde richting te draaien (fig. 32).

Steeklengte

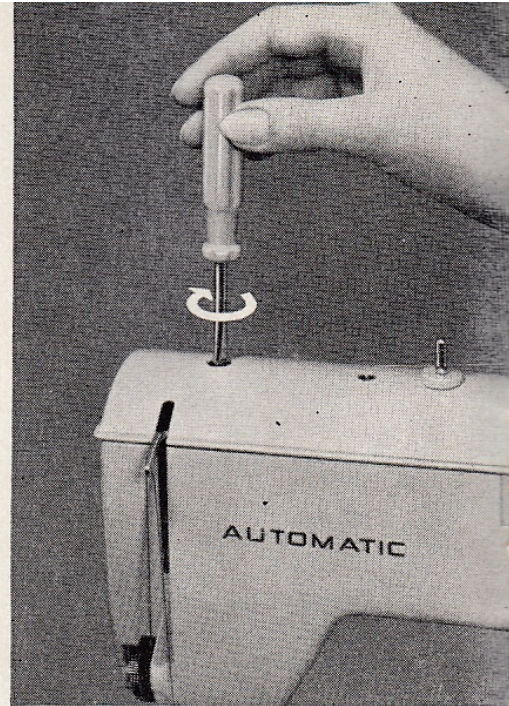
Voor het gewone **vóóruit naaien** draait men de steeklengte schijf **naar links** op de gewenste steeklengte tussen 0 en 4 (witte cijfers, fig. 33); men plaatst de steekbreedte regelaar op 0 en de centreerschijf op de midden positie.

Voor het gewone **achteruit naaien**:

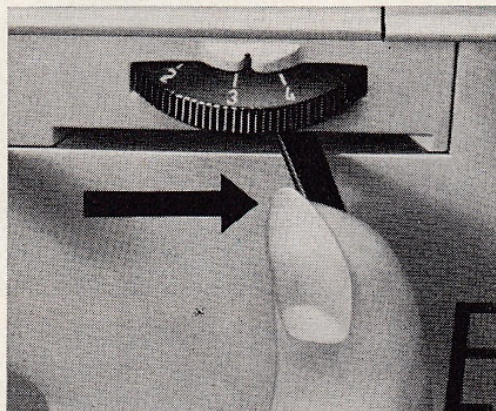
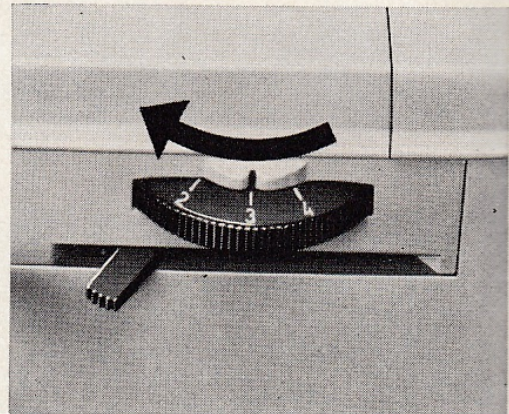
- bij kleine naden of het afwerken van naden: de handle voor het achteruit naaien naar rechts schuiven (fig. 34) totdat deze aanstoot en hem daar houden. Wanneer men de handle loslaat, komt hij automatisch terug in de gewone naaistand.
- bij grotere naden: de steeklengte schijf **naar rechts** op de gewenste steeklengte tussen 0 en 4 (rode cijfers, fig. 35) draaien.

In beide gevallen plaatst men de steekbreedte regelaar op 0 en de centreerschijf op de midden positie.

32

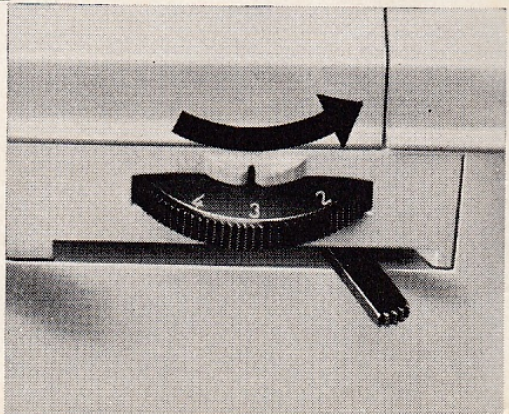

33

34

35

Universele draadspanning

Dank zij de universele draadspanning kan het merendeel van de gewone huishoudelijke werkzaamheden uitgevoerd worden **zonder de spanning te veranderen**, d.w.z.:

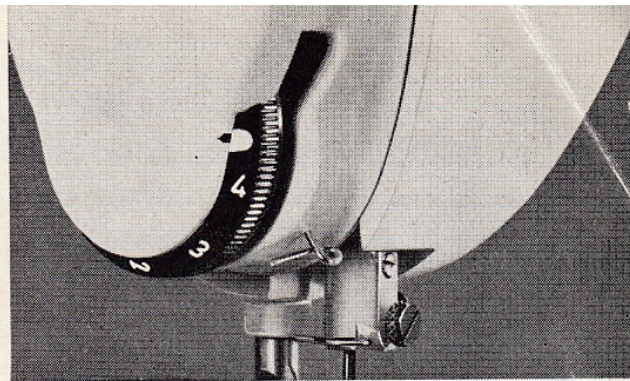
Bovenspanning: Het **witte** merkteken (fig. 36) bevindt zich tegenover de merkstreep.

Benedenspanning: Het getal 1, **rood** (fig. 37) bevindt zich tegenover de punt van de hefboom.

Voor speciale werkzaamheden kan de benedenspanning gewijzigd worden met behulp van de kleine schroevendraaier, door de genummerde schijf (fig. 37) te draaien.

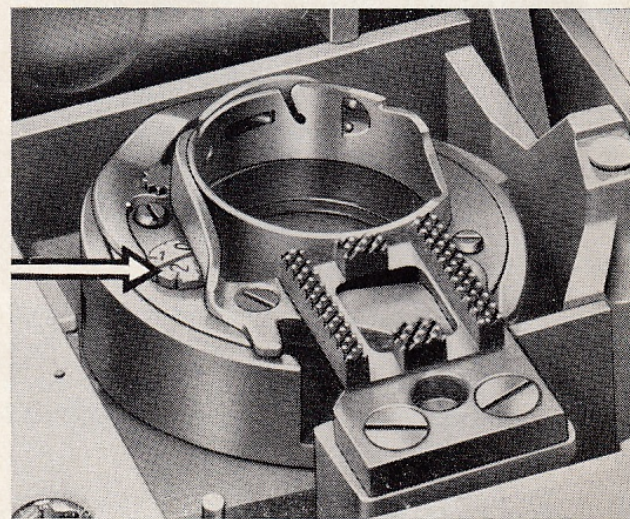
De afstellingen worden evenwel hoofdzakelijk met de bovenspanning geregeld (zie regelingstabel blz. 28).

36

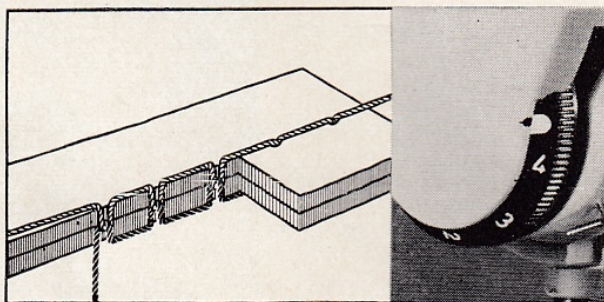

Genummerde schijf

37

38

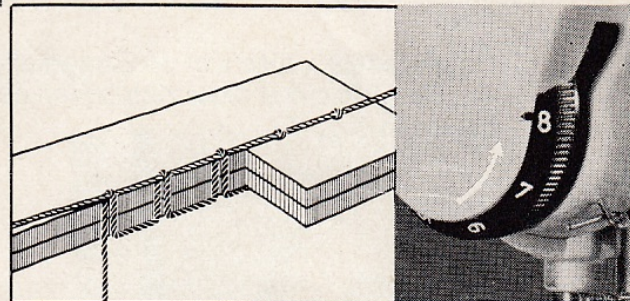

Goede spanning: De draden verknopen zich in het midden van de beide stoflagen (fig. 38).

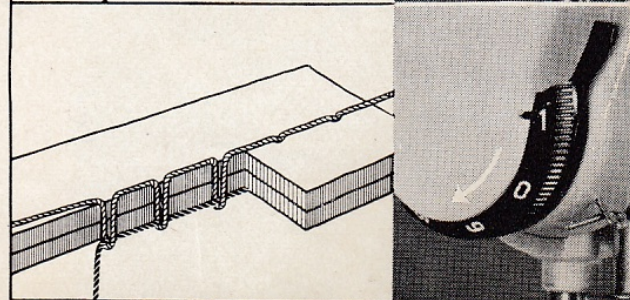
Bovenspanning te strak: De draden verknopen zich aan de **bovenkant** van het werk (fig. 39). Spanning verminderen door de schijf in de richting van de pijl te draaien.

Bovenspanning te slap: De draden verknopen zich aan de **onderkant** van het werk (fig. 40). Spanning verhogen door de schijf in de richting van de pijl te draaien.

39

40

Werkzaamheden met Elna-Discs-Afstellingen

De Elnagraaf en de uitwisselbare « Elna-discs » maken het automatisch naaien mogelijk.

« Elna-discs »

Bij de machine worden 12 « Elna-discs » geleverd. Het gebruik van de 5 meest voorkomende « Elna-discs » wordt vanaf blz. 18 uitgelegd.

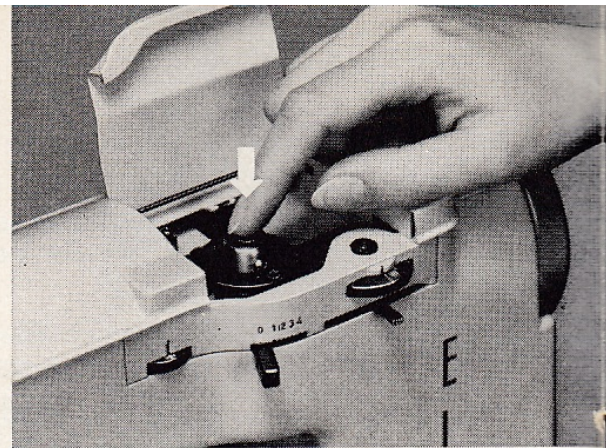
De 7 andere « Elna-discs », voor het uitvoeren van nieuwe siersteken, werden uit de op blz. 24 afgebeelde « discs » gekozen.

Verder een grote keuze « Elna-discs » welke apart te verkrijgen zijn (zie blz. 24).

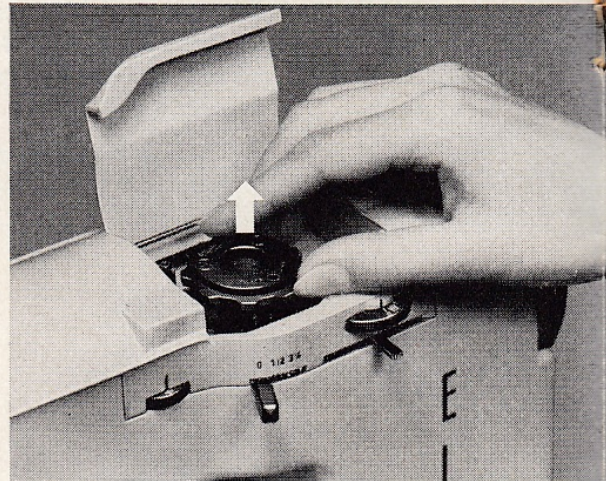
Uitwisselen en plaatsen van « Elna-discs »

- Steekbreedte-regelaar op « O ».
- De « Elna-disc » uit de Elnagraaf verwijderen (fig. 41-42).
- De gewenste « disc » in de Elnagraaf plaatsen (fig. 43-44); de witte cirkel moet zich boven de meenemersstift bevinden (fig. 43).

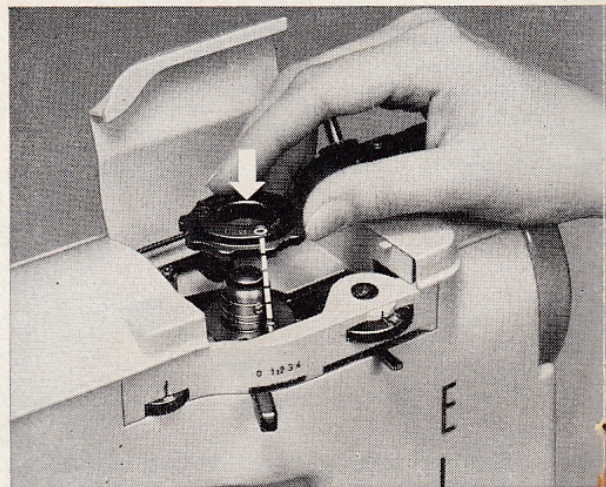
41

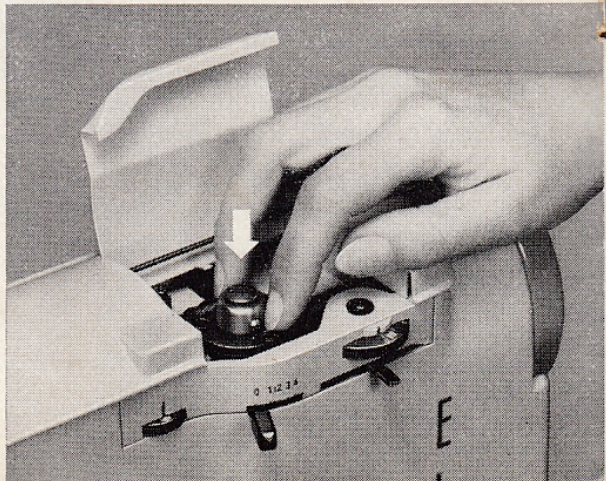
42

43

44

Gebruik van de Elna-Discs

Naaien met « Elna-disc »

- Steeklengte schijf op de gewenste steeklengte (fig. 45).
- Steekbreedte-regelaar naar keuze op één der gewenste steekbreedten 1, 2, 3 of 4 (fig. 45).
- Centreerschijf in de middenpositie (fig. 45).

Voorbeeld :

Steekbreedte	0	1	2	3	4
DISC 03					

Rechte naad met geplaatste « Elna-disc »

Zelfs met ingezette « Elna-disc » kan recht genaaid worden, als de steekbreedte-regelaar op 0 staat en de steeklengte schijf op een gewone steeklengte is afgesteld.

Verstellen van de naald

Voor speciale werkzaamheden zoals op een rand stikken, naaien van ritssluitingen, enz... (rechte naad) en knopen, knoopsgaten, enz... (zigzag) moet de naald uit het midden verschoven worden, d.w.z.:

Naar links — centreerschijf naar links draaien (fig. 46 b).

Naar rechts — centreerschijf naar rechts draaien (fig. 46 c).

Het is eveneens mogelijk de naaldstang op elke gewenste tussenstand in te stellen.

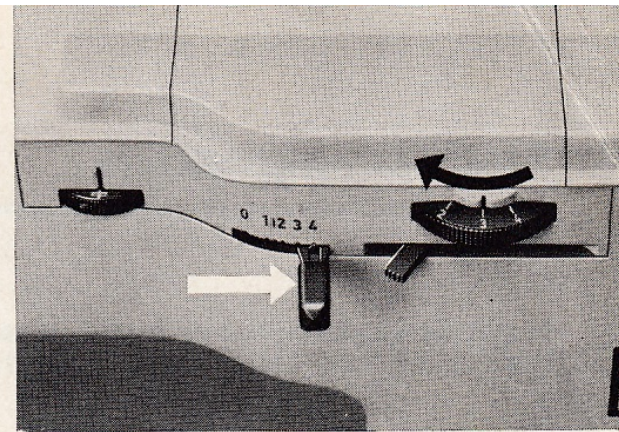
Het wegnemen van het naaiwerk

- Het wiel met de hand draaien, tot de draadgeleider zich in de **hoogste stand** bevindt.
- De naaivoet naar boven doen.
- Het werk naar achteren trekken en de draden afsnijden (fig. 47).

Belangrijk :

Het vlieg wiel steeds naar zich toe draaien.

Machine niet laten lopen zonder dat er zich werk onder de voet bevindt.

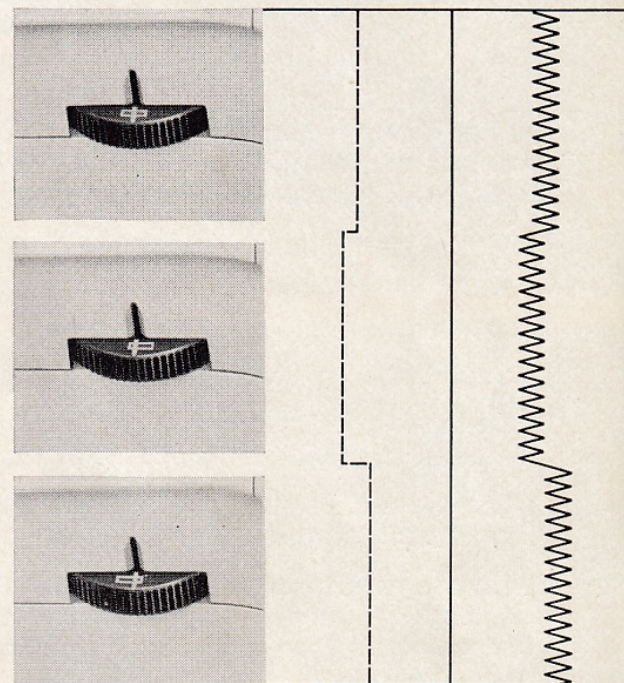

45

Centreer-
schijf

Rechte
steek

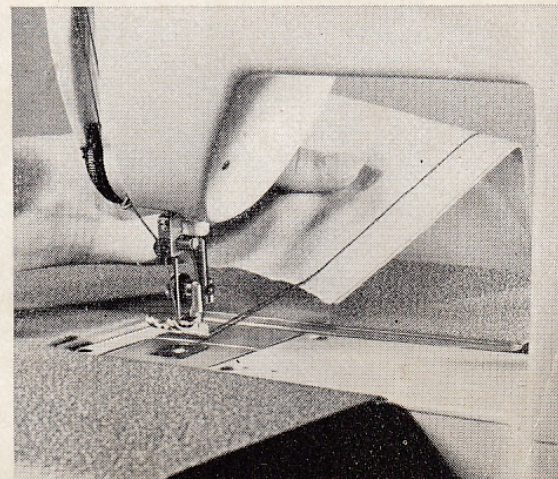
Zigzag
steekbreedte 2

46a

46b

46c

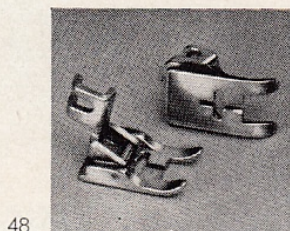
47

Praktische werkzaamheden

Voor het voorbereiden en afstellen van de machine gelieve de tabellen op bladzijde 28 te raadplegen.

Gewoon rechtnaaien

Naaivoet gebruiken (fig. 48).

48

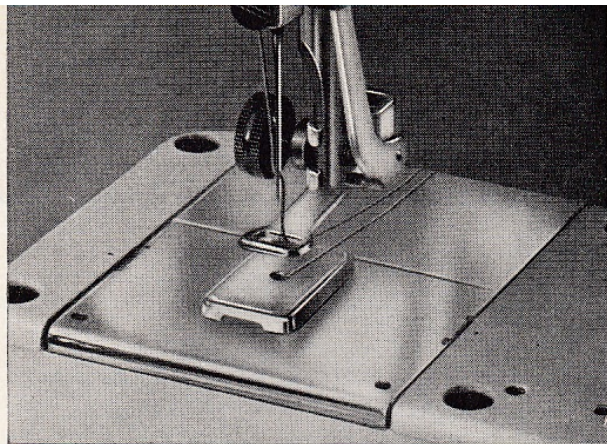
De steeklengte aanpassen aan de stofdikte en soort van het naaiwerk. Voor dunne stof een kortere steek, voor dikke stof een langere steek kiezen.

Stoppen

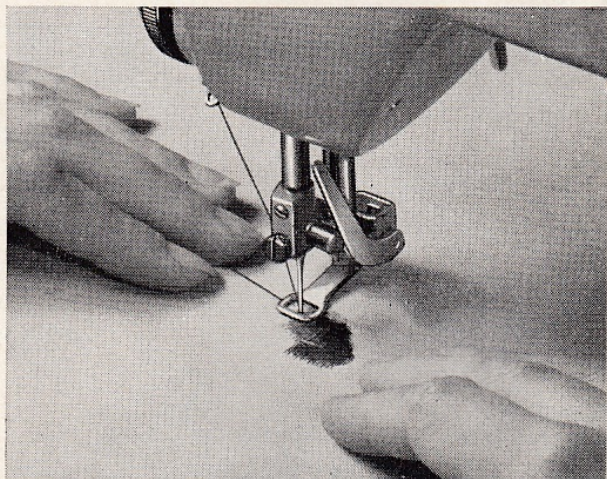
- Stopplaatje en stopvoet plaatsen (fig. 49).
- De stof goed gespannen houden, de vingers zo dicht mogelijk bij de stopvoet plaatsen (fig. 50).
- Om een gat te stoppen eerst van links naar rechts grote steken maken (fig. 51).
- De spandraden daarna doorstoppen met een smalle slangenlijn voor- en achterwaarts. De stop wordt soepeler als men zich houdt aan het voorbeeld in fig. 52-53.

Om stof te versterken is het niet nodig eerst spandraden van links naar rechts te maken.

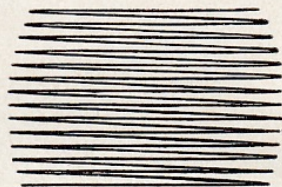
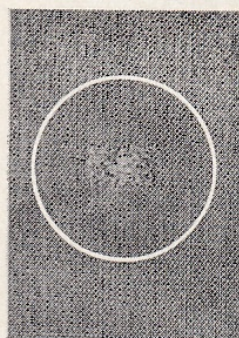
49

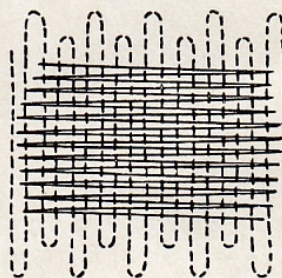
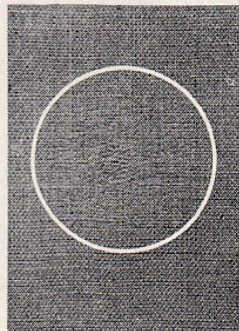
50

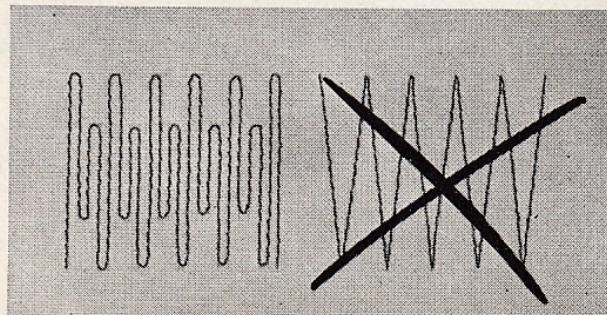
51

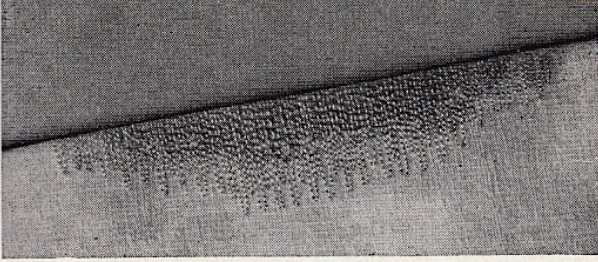

52

53

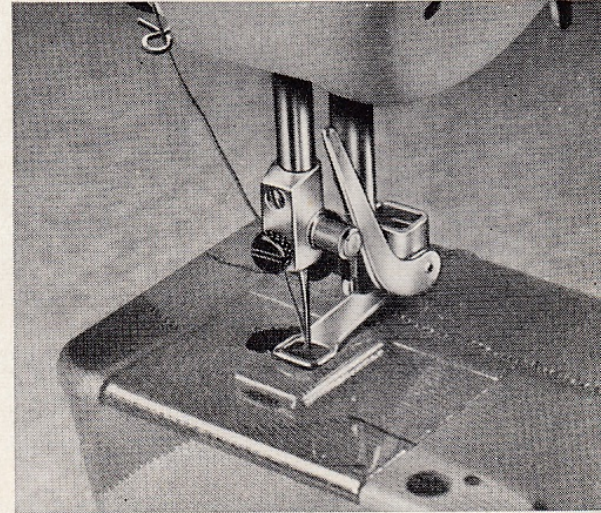

54

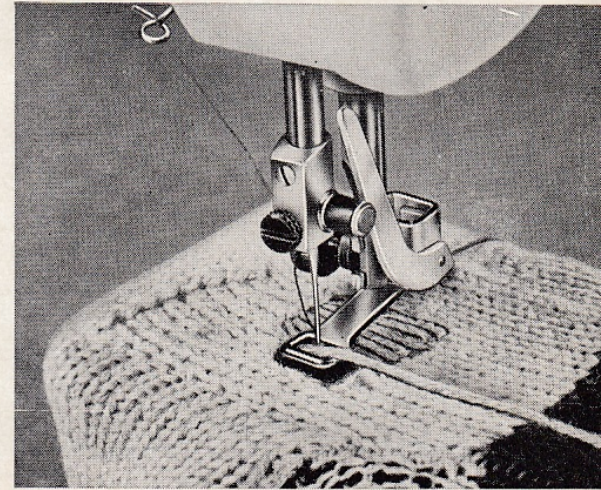
e) **Beschadigde stofkanten:** Precies hetzelfde als voor het gewone stoppen. Aan de buitenkant van de rand snel teruggaan, zodat er zich geen knoopjes vormen (fig. 54).

f) **Zijden kousen:** Het gat eerst met kleine steken omramen om de omliggende steken voor verder losraken te vrijwaren (fig. 55). Het gat verder volgens de gewone methode stoppen.

55

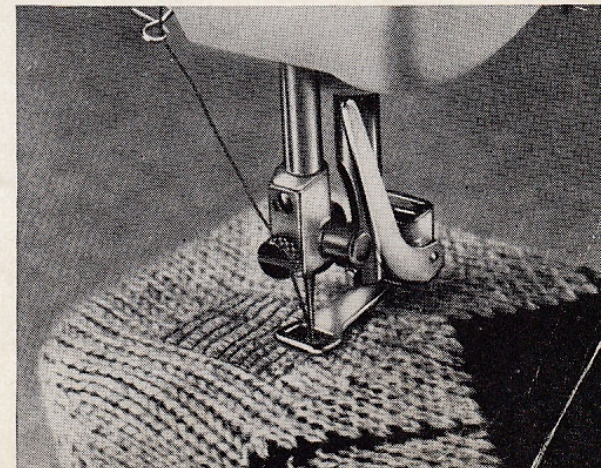
g) **Tricot:** Het gat eveneens met stopsteken omramen, zodat de steken niet verder kunnen losraken. Met een wollen draad het gat van links naar rechts dwars bedekken en aan de rand van het gat met enige stopsteken bevestigen (fig. 56).

56

Garen afknippen en de stof voor- en achterwaarts doorstoppen met kleine steken. Er op letten, dat de afstand tussen de slangenlijnen meer of minder aangepast wordt aan de dikte van de wol (fig. 57).

Voor het stoppen van zijden kousen en wollen sokken moet op de vlakke Elna Plana Automatic een stopring gebruikt worden.

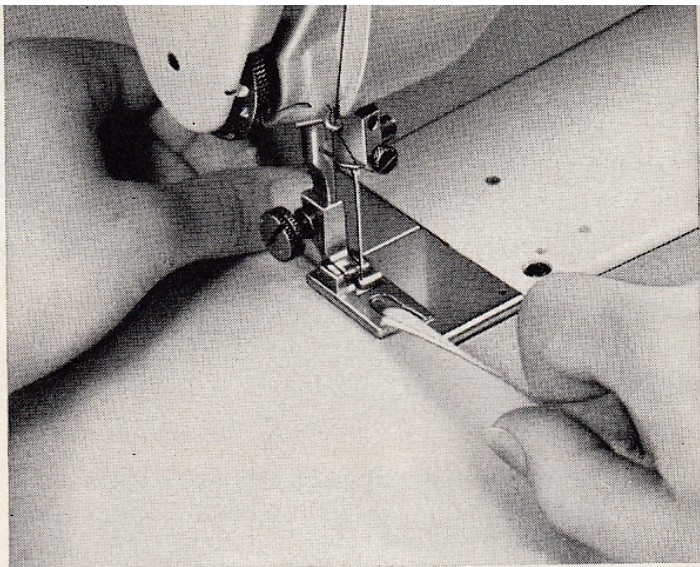

57

Zomen

Bij het begin van de zoom de stof eerst ongeveer 3 mm breed en daarna nog 4 mm breed om vouwen. De stof spannen (fig. 58) en de vouw in de krul van de zoomvoet leiden. De voet naar beneden doen. De naald in het begin van de zoom steken. Om een goede zoom te verkrijgen moet de stofrand zó geleid worden, dat de krul van de zoomvoet steeds voldoende stof toegevoerd krijgt.

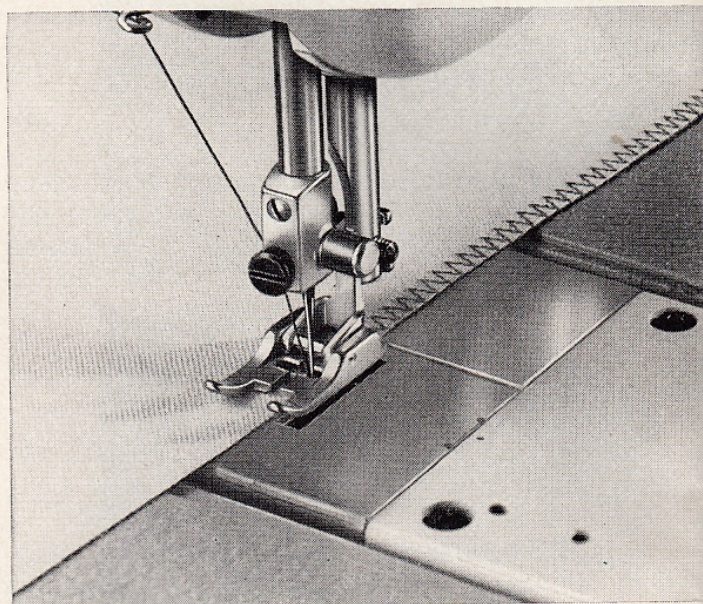
58

Afwerken

De « Elna-disc » 01 voor het afwerken maakt een zig-zagsteek met tussensteken, wat een zeer sterke afwerking waarborgt. Het werkstuk volgens fig. 59 onder de voet schuiven.

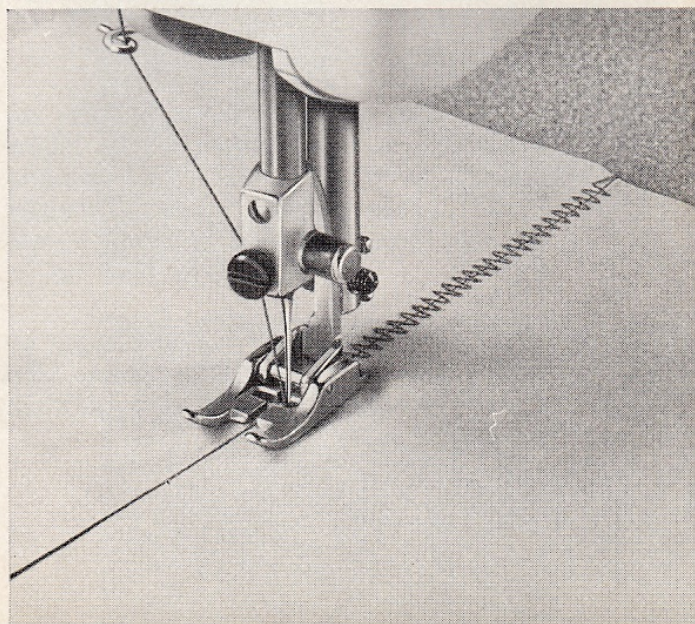
59

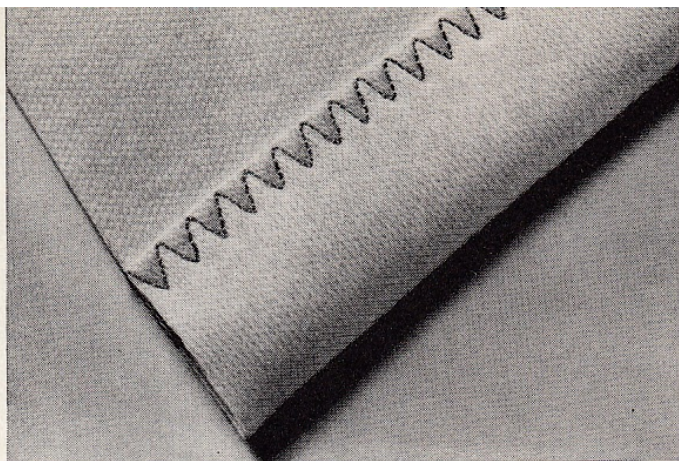

Kant aan kant naaien

De « Elna-disc » 02 maakt kant aan kant naaien mogelijk (fig. 60). De beide stofkanten worden vlak tegen elkaar geschoven.

60

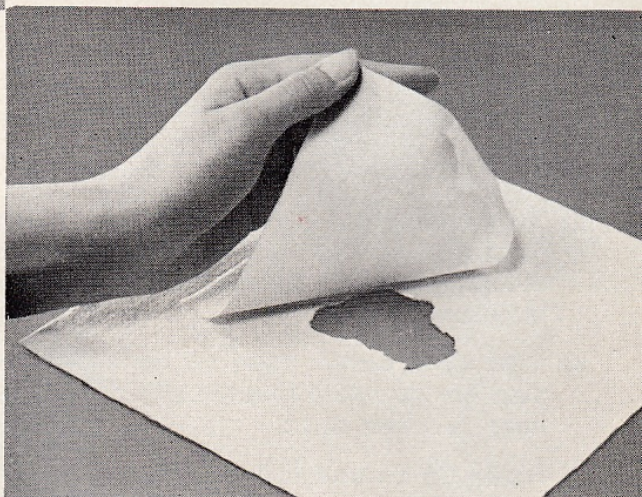

61

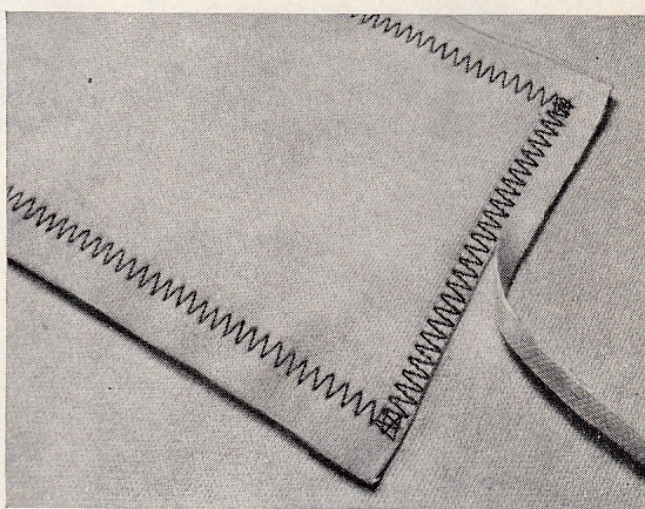
Tricot-werk

« Elna-disc » 02

- a) **Zomen** volgens fig. 61.
- b) **Een stuk tricot inzetten.** Het slechte stuk geheel bedekken met een lapje tricot (fig. 62) en ongeveer $\frac{1}{2}$ cm. van de kant rondom met de slangenlijn opnaaien (fig. 63). De uitstekende randen langs de stiknaad afknippen. Het werkstuk omdraaien en het slechte stuk uitknippen (fig. 63).

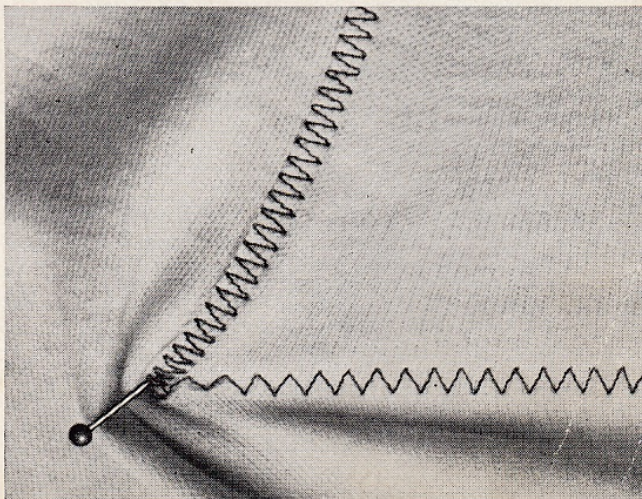

62

63

De elastische tricotnaad blijft soepel en solide (fig. 64).

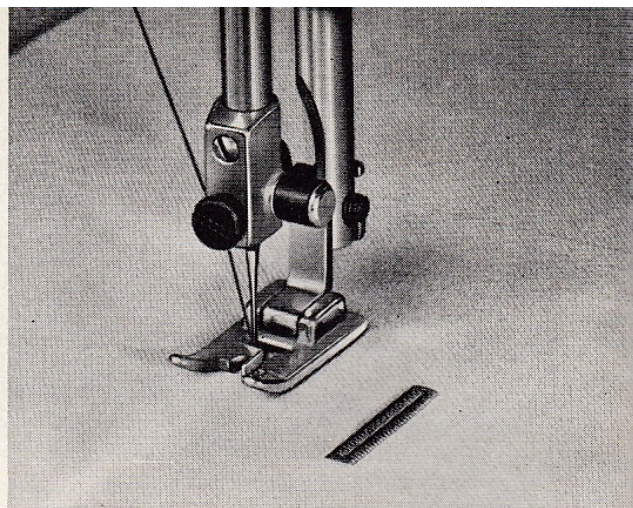
64

Knoopsgaten

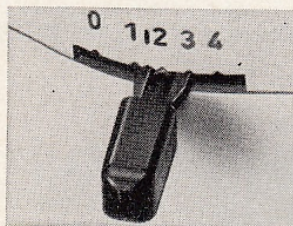
« Elna-disc » 03

Steeds van te voren op een restje stof een proefknoopsgat maken.

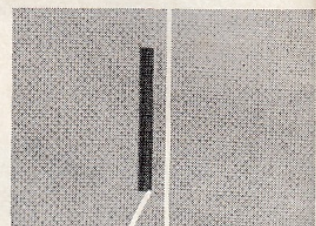
- a) De naald geheel naar links decentreren.
- b) Steekbreedte-regelaar op 2 afstellen. De eerste rand (fig. 66) naaien. Aan het einde gekomen de naald aan de rechterkant van de « rups » insteken.
- c) Voet naar boven doen en de stof een halve slag om de naald draaien (fig. 67). Voet weer naar beneden doen.
- d) Naald uit de stof halen, steekbreedte-regelaar op 4 instellen en ongeveer 2 mm verder naaien (fig. 68).
- e) Naald omhoog, steekbreedte-regelaar op 2 afstellen en de tweede « rups » van het knoopsgat naaien. Er op letten, dat deze parallel aan de eerste loopt, doch iets korter moet zijn (fig. 69).
- f) Naald naar boven doen, steekbreedte-regelaar op 4 afstellen en het knoopsgat afmaken door nog 2 mm verder te naaien (fig. 70).
- g) Naald naar boven doen, steekbreedte-regelaar op 0 afstellen en nog een paar steken naaien voor de afwerking terwijl men de stof met de hand vasthoudt (fig. 71).

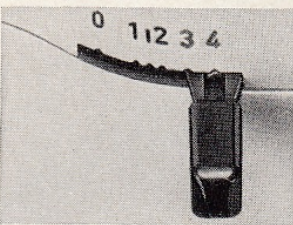
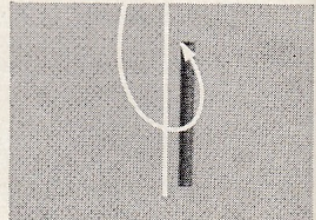
65

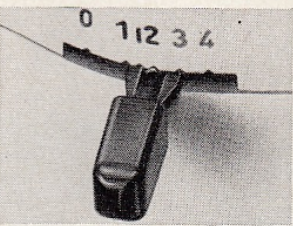
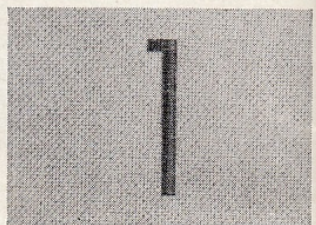
66

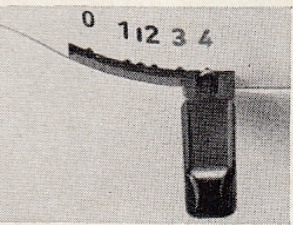
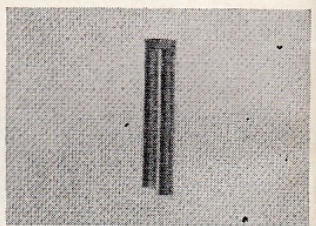
67

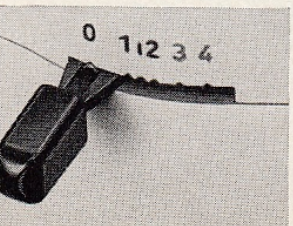
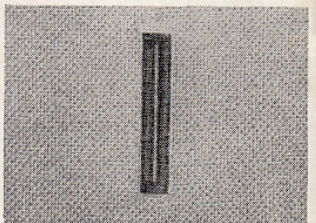
68

69

70

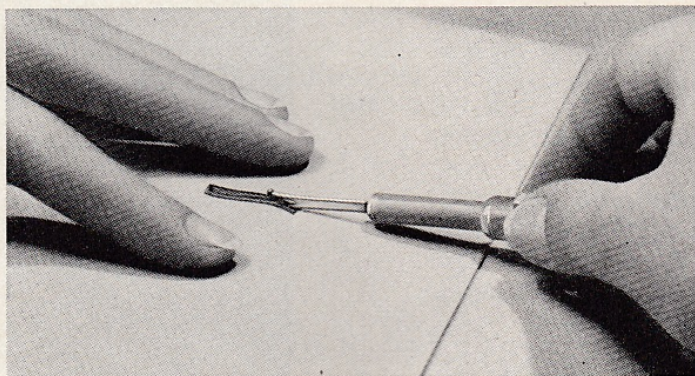
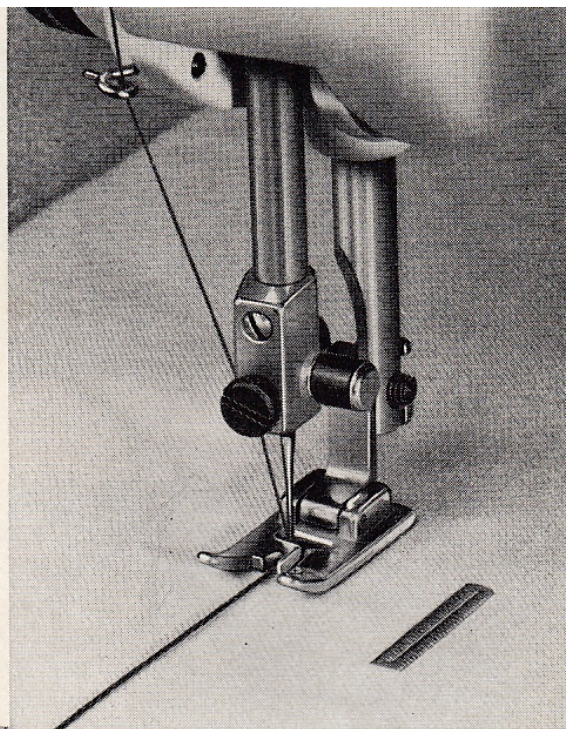

71

Verstevigen van een knoopsgat

Een dun koordje in de linker opening van de knoopsgatenvoet (fig. 72) voeren. Hierna op dezelfde wijze werken als voor een gewoon knoopsgat. Aan het einde de beide uiteinden van het koordje iets aantrekken en dichtbij het knoopsgat afknippen.

72

73

Het doorsnijden van het knoopsgat

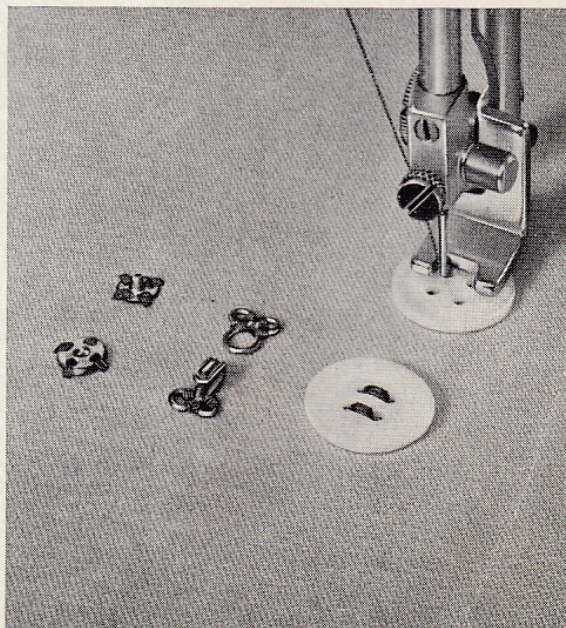
Zie fig. 73.

Knopen aannaaien

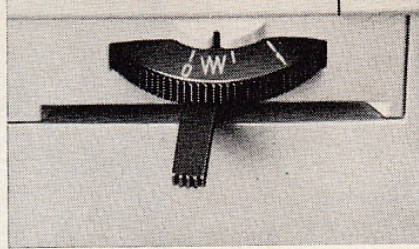
« Elna-disc » 03

- De naald naar links decentreren.
- Zie fig. 74. Steekbreedte zó instellen, dat de naald in het midden van de beide gaten van de knoop steekt; dan 6 à 8 steken naaien. Bij knopen met 4 gaten, de knoop na bevestiging van de eerste twee gaten verschuiven en de beide andere gaten op dezelfde wijze vastnaaien.
- Naald omhoog, steekbreedte-regelaar op 0 afstellen en een paar steken in hetzelfde gat maken.

Drukknoppen en haken worden op dezelfde manier aannaaid.

74

75

Kordonsteek

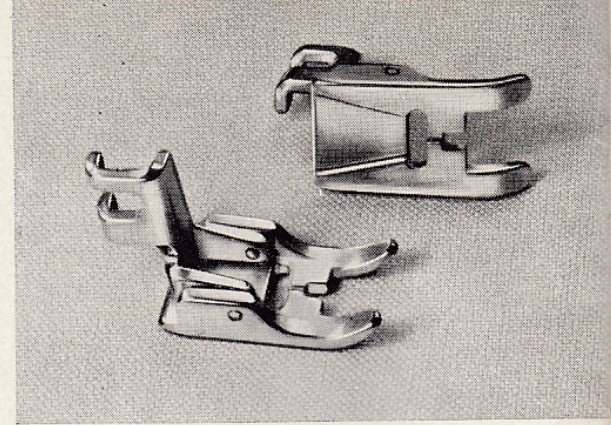
« Elna-disc » 03

De kordonsteek verkrijgt men door de zigzag op een zeer korte steek af te stellen. De afstelzone is op de steeklengte schijf tussen 0 en 0,5 speciaal met een zigzag teken aangegeven.

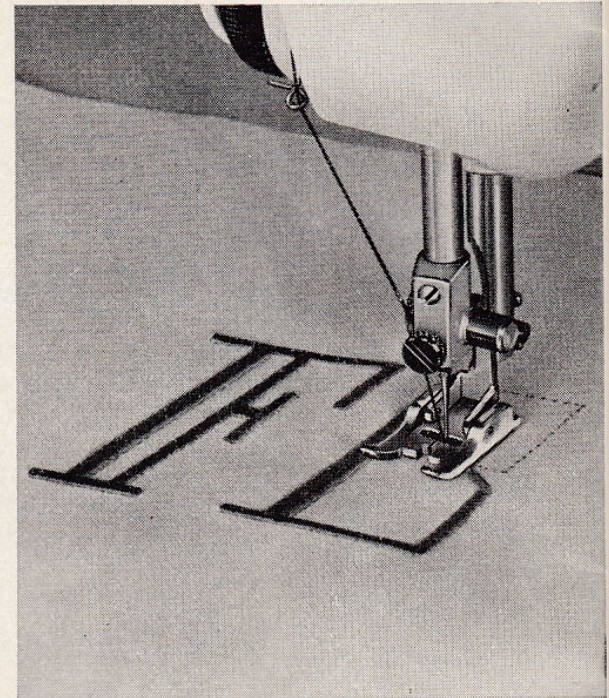
De kordonvoet (fig. 76) wordt speciaal gebruikt voor rechte kordons (fig. 77).

Voor monogrammen of gebogen kordonlijnen is het beter, de **stopvoet** te gebruiken (fig. 78). Voor monogrammen de stof zo nodig in een ring spannen.

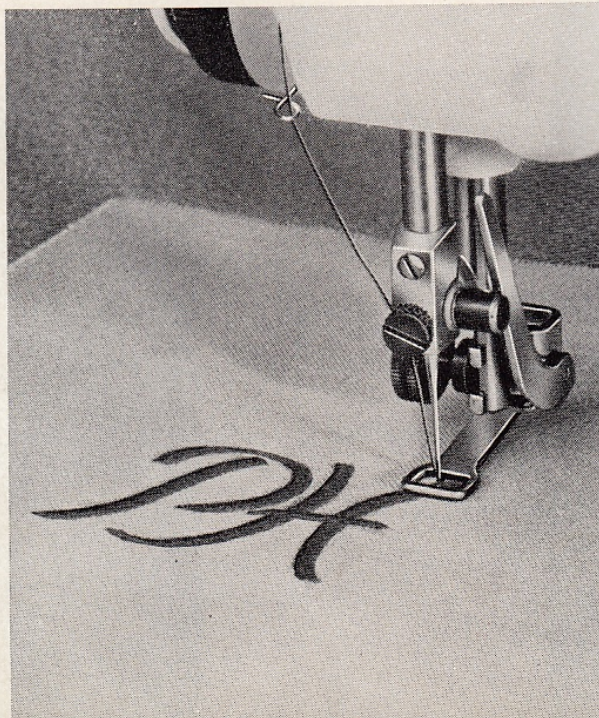
Om een mooi relief te verkrijgen, moet men de eerste kordonnaad nog één- of tweemaal overnaaien met dezelfde steekbreedte. Hierbij er op letten, dat de naald symmetrisch aan beide zijden van de kordon in de stof steekt. Smalle, op steekbreedte 1, gestikte kordons kan men meer relief geven door een dunne perlédraad tussen stof en kordon tegelijkertijd mee te naaien.

76

77

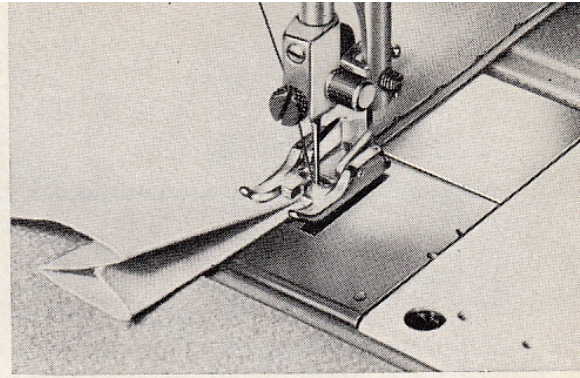

78

Blindsteek

« Elna-disc » 10

- a) Het werk volgens fig. 79 op de machine leggen.
- b) Er voor zorgen, dat slechts de zijdelingse steek licht in de vouw van de stof steekt.
- c) Na het beëindigen van de naad het werk terug vouwen en strijken (fig. 80).

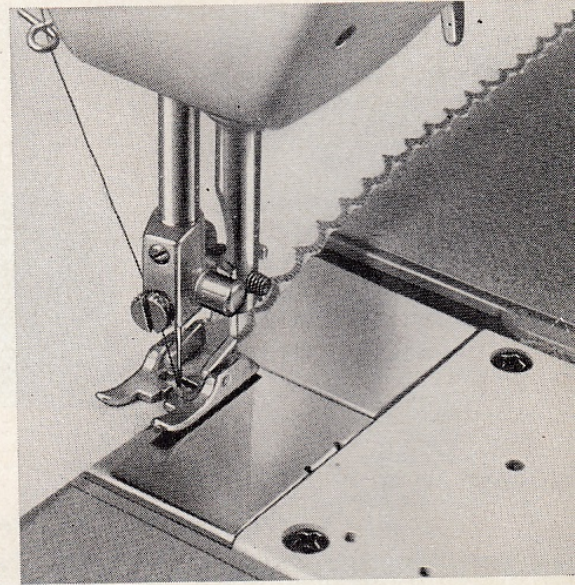

79

Feston

« Elna-disc » 05

Het feston op de gewenste plaats aanbrengen. Wanneer het feston tevens tot rand dient (voor volants, tafelkleedjes en dgl.), de overtollige stof daarna afknippen, ofwel de rand van de stof omvouwen en het feston zo dicht mogelijk bij de rand stikken. (fig. 80)

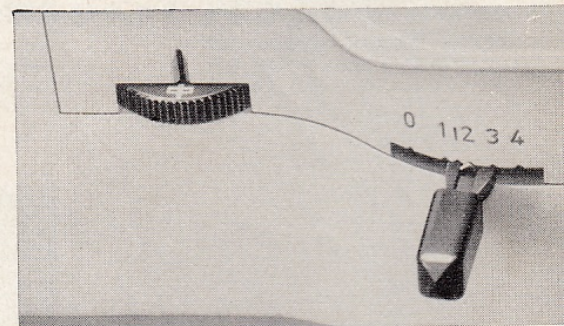

80

Werken met de tweelingnaald

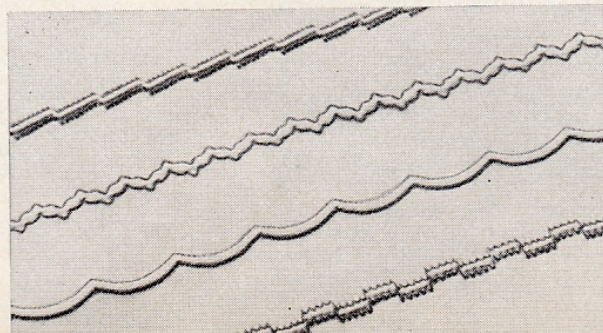
(Extra toebehoren, zie blz. 24 en 26).

Hiervoor moet de centreerschijf steeds in het midden worden afgesteld (fig. 81) en de steekbreedte 2 mag niet worden overschreden (fig. 81) — belangrijk voor werkzaamheden met « Elna-discs ». De cijfers 3 en 4 van de steekbreedte-regelaar zijn daarom rood aangegeven, breedte 1 en 2 zijn beide zwart gemerkt.

81

Werkzaamheden met de tweelingnaalden en « Elna-discs » (fig. 82).

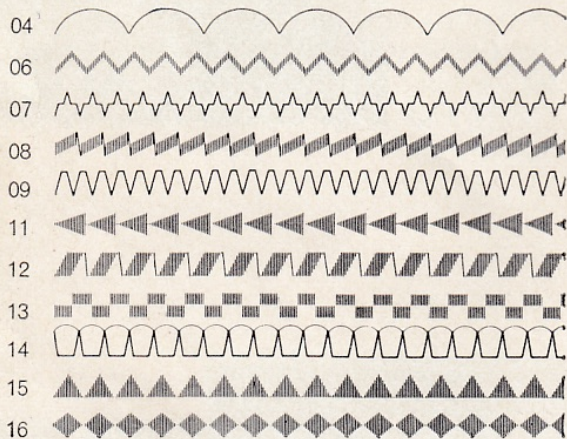

82

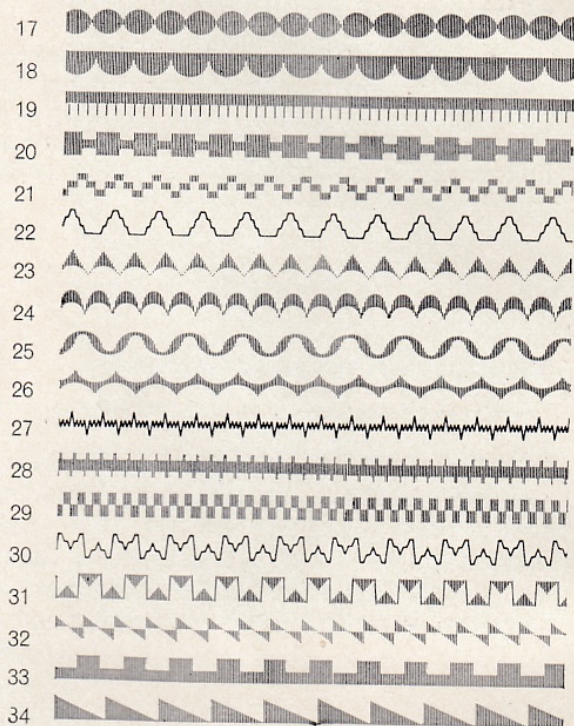
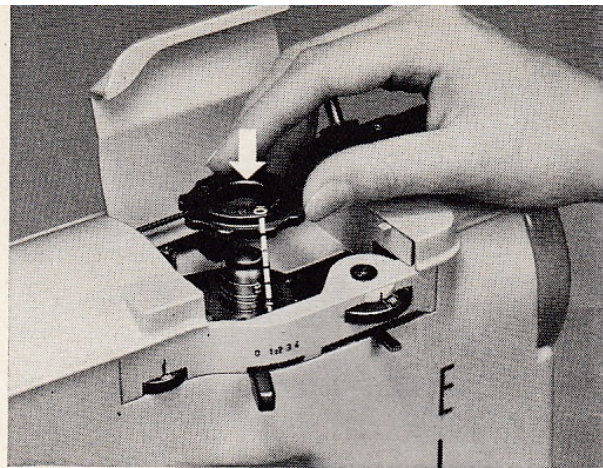
Extra toebehoren

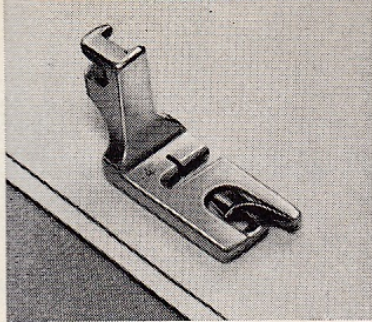
Nieuwe discs en speciale toebehoren komen voortdurend uit en zijn te verkrijgen bij onze Elna-vertegenwoordigers, waar U ook alle gewenste inlichtingen hierover worden verschaft.

« Elna-discs »

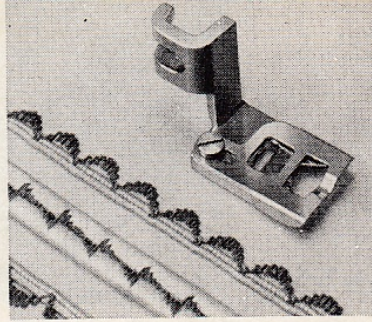
83

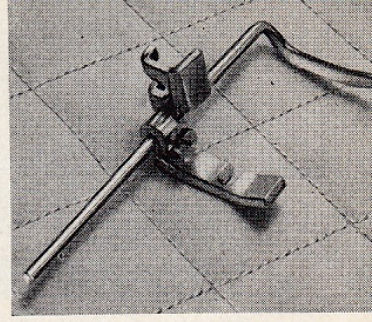
84

Zoomvoetje 2 en 6 mm voor smalle en brede zomen.

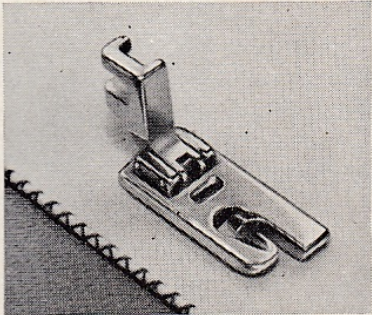
88

Soutachevoet voor het opnaaien van soutache en koord.

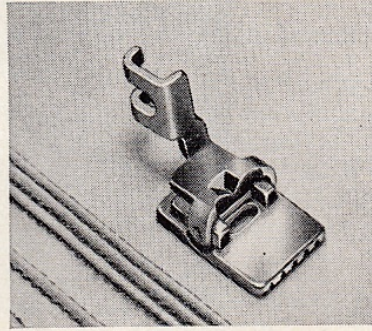
92

Watteervoet met liniaal voor het naaien van afstelbare gelijke afstanden (watteren), langs dikke randen naaien, b.v. ritssluitingen (zonder liniaal) en voor het innaaien van koord.

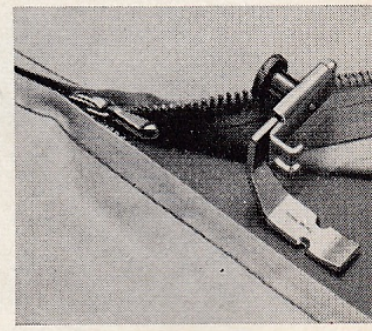
85

Rolzoomvoetje voor het vervaardigen van rolzomen, gekombineerd met de zigzag-steek of andere siersteken. De rolzoom wordt hoofdzakelijk bij fijne zakdoekjes gebruikt.

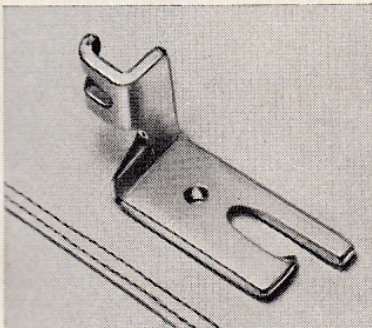
89

Koordvoetje voor het vervaardigen van koordstiksels. Voor dit werk de tweelingnaald gebruiken.

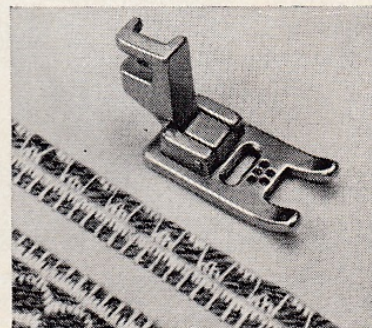
93

Verstelbare kantvoet. Deze voet kan van de linker-naar de rechterkant van de naald verschoven worden. Hierdoor is het mogelijk om ritssluitingen in te naaien en koord tussen te naaien, zonder dat daarbij de stof gedraaid behoeft te worden.

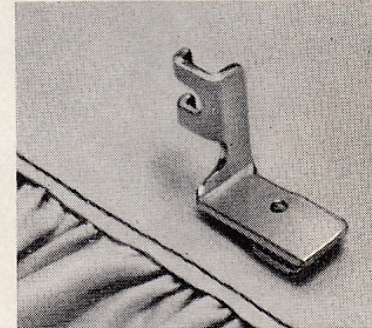
86

Platte-naadvoet voor het aan elkaar naaien van twee stoffen met een platte-naad.

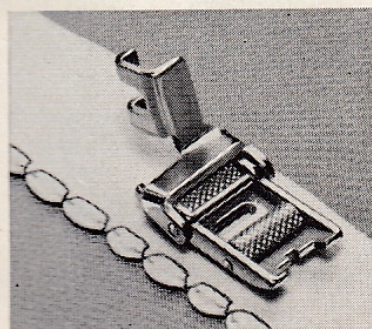
90

Koordvoet. Er kunnen in deze voet 5 fijne koordjes ingelegd worden. Wanneer men deze met siersteken overnaait, verkrijgt men heel mooie effecten.

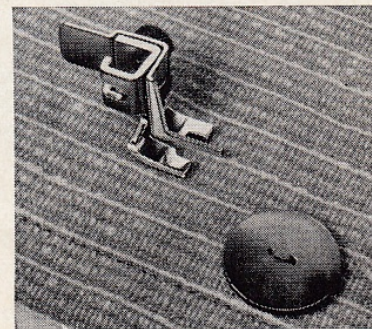
94

Rimpelvoet voor het rimpelen van stoffen en het aannaaien van stroken.

87

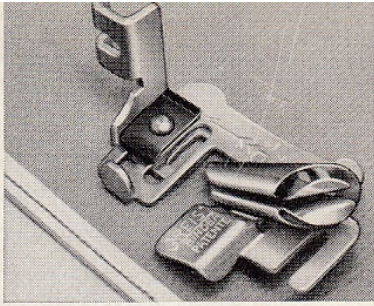
Rolvoet voor verschillende naaien sierwerken, hoofdzakelijk op plastic materiaal, dikke stofranden en voor het aan elkaar naaien van rekbare of gladde stoffen.

91

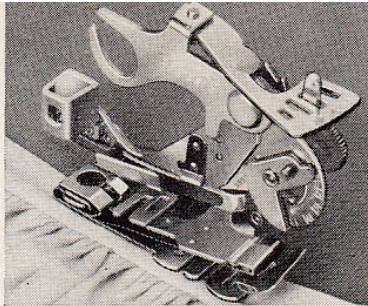
Knopvoetje met verstelbare geleider. Voor het naaien van knopen met een steeltje op wol, dikke stoffen, enz.

96

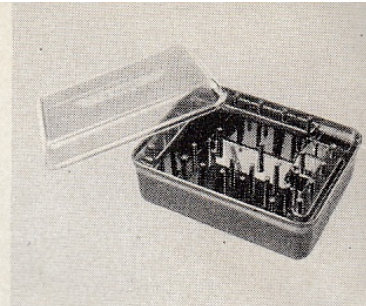
Boordvoet. Deze voet maakt het mogelijk om stroken van decoratieve biais te voorzien.

100

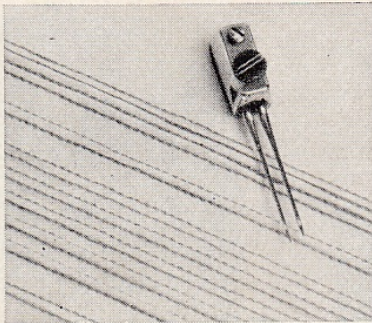
Plisseervoet voor het naaien van plooien. De afstand tussen de plooien, is af te stellen.

104

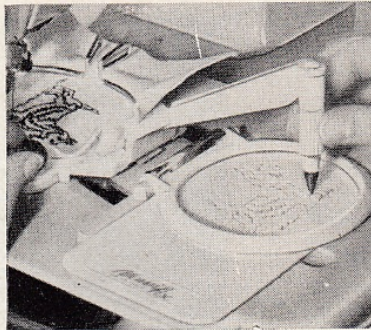
Doos voor spoeltjes en klosjes. Voor het netjes opbergen van garens, spoeltjes, naalden, enz.

97

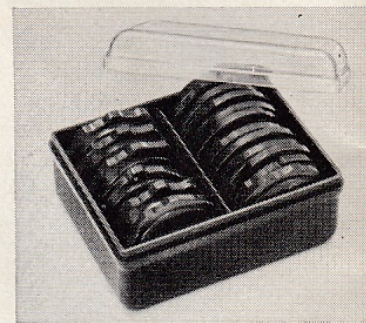
Dubbele naaldhouder. Voor het naaien van koordplooitjes, versterkte naden, dubbele siersteken, enz.

101

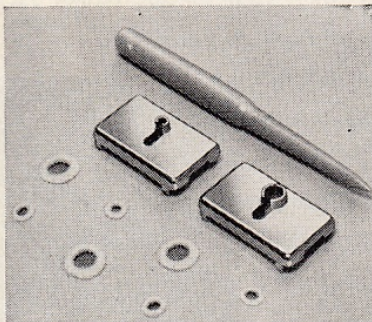
Nowifix-apparaat en chablonen. Het ideale apparaat voor het borduren van monogrammen en van de meest diverse motieven.

105

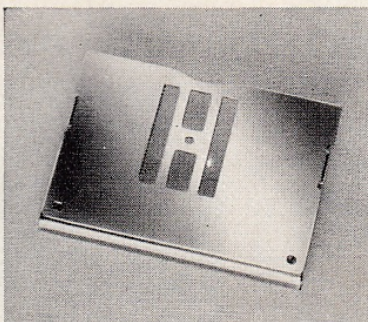
Doos voor ELNA-discs. Verkrijgbaar voor 12 of 24 discs; maakt de keuze van een bepaalde disc zeer gemakkelijk.

98

Nestelplaatjes 2 en 4 mm. Priem. Deze bieden de mogelijkheid nestelgaatjes te maken met een doorsnede van 2 en 4 mm.

102

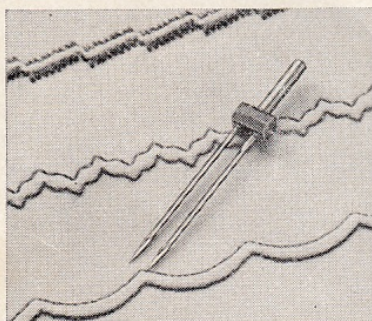
Steekplaat met ronde opening. Zeer praktisch voor hen, die vooral veel gebruik maken van de rechte naad (dunne of soepele stoffen, nylon, gaas, enz.).

106

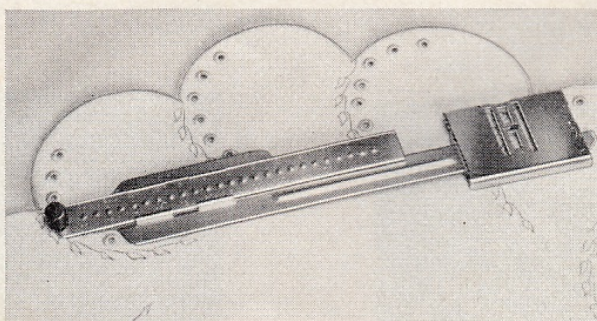
Naalden-étui. Hierin worden naalden van gelijke dikte overzichtelijk gerangschikt zodat de gewenste naald direct gevonden kan worden.

99

Tweelingnaad

103

Rondstikapparaat. Voor het cirkelvormig naaien van siermotieven, grote festons, diverse combinaties, enz.

Kleine storingen en hoe deze te verhelpen

	blz
De bovendraad breekt:	
Bovenspanning is te strak	13
Stopgaren is niet links gedraaid	6
Garen verkeerd ingespannen	9
Garen is droog	6
Dikte van het garen komt niet overeen met de stof	7
Naald is niet van systeem 705; zij is van slechte kwaliteit, slecht gepolijst of krom	7
Naald verkeerd aangebracht; de lange gleuf moet naar U toegekeerd zijn	7
Machine moet worden schoongemaakt	5
De onderdraad breekt:	
Benedenspanning is te strak	13
Garen is niet goed gespoeld	7
Onderdraad is niet op de juiste wijze naar boven gehaald	10
De machine slaat steken over:	
Machine verkeerd ingespannen	9
Naald is niet van systeem 705, is krom, van slechte kwaliteit	7
Naald is bij het aanbrengen niet tot boven in de naaldhouder gestoken	7
Naald zit slecht; de lange gleuf moet naar U toegekeerd zijn	7
Garen is te dik in verhouding tot de naald	7
Naald is lelijk:	
De beide draden kruisen elkaar niet in het midden van de stof; spanning nazien	13
De draadspanning is verstopt (draadresten)	5-13
Machine verkeerd ingespannen (boven- en onderdraad controleren)	8-10
Onderdraad is slecht gespoeld	7
Spoel is verkeerd in de grijper geplaatst	8
Naald is niet geschikt voor het garen of voor de stof	7

	blz
De stof wordt slecht getransporteerd:	
Steekplaat is niet goed aangebracht	5
Transporteur is vuil (schoonmaken)	5
Druk op de voet is onjuist	12
De naald breekt:	
Stof is gedurende het werk verschoven, naald is hierdoor verbogen en steekt in de voet of naast het steekgat in de bovenplaat	7
Naald is verkeerd aangebracht of krom	7
Naald is te fijn voor het werk en het garen	7
Garen vertoont knopen	13
Bovenspanning is te strak	13
Naald is slecht gecentreerd en raakt het stopplaatje	16
De machine draait te langzaam:	
De machine is niet met Elna-olie gesmeerd	5
Stof- en garenafval hebben zich verzameld onder de steekplaat en in de grijper	5
Machine is te koud (vóór gebruik enige tijd in een verwarmd vertrek op temperatuur brengen)	
De grijper maakt leven:	
Grijper loopt droog	5
Grijper is vuil	5
De machine is geblokkeerd:	
Garen heeft zich in de grijper vastgeklemd, vliegwielen, ondanks de tegenstand, met de hand heen en weer bewegen, om de draad in stukken te snijden	5
Draadresten verwijderen, grijper met olie smeren en de machine even onbelast laten draaien	
De « Elna-disc » kan niet geplaatst worden:	
Steekbreedte regelaar eerst op «0» brengen	11

Tabel van voorbereiding en afstelling van de naaimachine

Werk	« Elna-disc »	Voetje	Plaatje	Naald		Boven- spanning	Bene- den- span- ning	Steek- lengte	Steek- breedte	Centreer- schijf	Werk- toege- licht blad- zijde
				Europees	Amerik. 15 X 1						
				Nieuw	Oud						
Normaal naaiwerk											
Naaien met gede- centreerde naald	—	naaivoetje	—	80/90	11/14	B 1/2	1 - 6	2 - 3,5	0	midden	12
Stoppen	—	naaivoetje	—	80/90	11/14	B 1/2	1 - 9	1,5 - 2,5	0	links/ rechts	16
Zomen	—	stopvoetje	stopplaatje	60/70	7/10	00/0	1 - 5	0	0	midden	16-17
	—	zoomvoetje	—	80/90	11/14	B 1/2	1 - 6	2,5 - 3,5	0	midden	18
Naaiwerk met « Elna-discs » :											
Afwerken	01	naaivoetje	—	70/80	9/12	0 / B	1 - 5	0,5	2 - 4	midden	18
Trikot naaien	02	naaivoetje	—	60/70	7/10	00/0	1 - 5	0,25 - 0,75	4	midden	19
Knoopsgaten	03	knoopsgatv.	—	70/80	9/12	0 / B	1 - 5	0,25 - 0,75	2 - 4	links	20
Knopen	03	knoopvoetje	knooppl.	70/80	9/12	0 / B	1 - 5	0	naar ge- lang knp.	links	21
Kordonsteek	03	kordonvoetje stopvoetje	— knooppl.	70/80 70/80	9/12 9/12	0 / B 0 / B	1 - 5 1 - 5	0,25 - 0,50 0	1 - 4 1 - 4	midden midden	22 22
Blindsteek	10	kordonvoetje	—	70/80	9/12	0 / B	1 - 5	1-2	1	midden	23
Festonsteek	05	kordonvoetje	—	70/80	9/12	0 / B	1 - 5	2 - 4	1 - 4	midden	23
Werken met twee naalden	naar keuze	kordonvoetje	—	70/80	9/12	0 / B	1 - 5	0,25 - 1	2	midden	23
Werkzaamheden met nylon :											
Naaien met rechte steek	—	naaivoetje	—	70	9	0	1 - 5	2 - 3	0	midden	—
Stoppen	—	stopvoetje	stopplaatje	60	7	00	0 - 3	0	0	midden	—

De gewone huishoudelijke werkzaamheden kunnen alle met de universele spanning uitgevoerd worden.